ПРОМІНЬ

СОЮЗ
УКРАЇНОК
КАНАДИ

PROMIN

Ч. 11 ЛИСТОПАД 1991

No. 11 NOVEMBER 1991

ПРОМІНЬ

Ч. 11 ЛИСТОПАД РІК XXXII

видає

СОЮЗ УКРАЇНОК КАНАДИ

Виходить раз у місяць

Редактор — Олена Гринь
Адміністратор і англомовний редактор —
Маруся Тарнавецька-Зурек

PROMIN
842 Main Street
Winnipeg, Man. Canada
R2W 3N8

Річна передплата в Канаді $17.00
Передплата до інших країн $20.00
Одне число .... $ 2.00

Редакція застерігає собі право скорочувати та поправляти надіслані матеріяли.

PROMIN

VOL. XXXII NOVEMBER No. 11

Published by
UKRAINIAN WOMEN'S ASSOCIATION OF CANADA
Monthly

Editor — Olena Hryn
Administrator and English Editor —
Marusia Tarnawecka-Zurek

PROMIN
842 Main Street
Winnipeg, Man. Canada
R2W 3N8

Subscription in Canada $17.00
Other countries $20.00
Single copy .... $ 2.00

The editors reserve the right to edit submitted materials.

Second Class Mail
Registration Number 1925
International standard Serial number
ISSN 038021-40

Printed by Trident Press Ltd.,
Winnipeg, Man., Canada

ЗМІСТ

Олена Гринь — Українці 100 років в Канаді 1
Марія Воронюк — 65 років Союзові Українок Канади 2
Конкурс вишиття 3
Галина Михальчук — Союз Українок в Україні і Конґрес у Чернівцях 3
Марта Богачевська-Хом'як — Союз Українок у міжвоєнний період (продовження) 5
Олена Гринь — „Червона Рута" 8
Катря Янківська — Ганка Романчич-Ковальчук ...10
Лариса Мурович — Нащадки піонерів 10
„Берегиня" — міжнародний фестиваль 11
100 ліття української іміґрації в Бразилії 11
Галина Онуфрійчук — Річна діяльність Вінніпезького відділу комітету Українок Канади 12
Григорій Сім'я — 16 липня 13
А як справа з Іваном Дем'янюком?
(Галина Райчеба — Лист Івана Дем'янюка) 13
Українські працівники літератури для дітей і молоді ім. Леоніда Глібова 14
Іван Багряний — інженер 24
Анастасія Міненко — „Ялинка" 25
60 літній ювілей Івана і Анни Петрів 26
Геня Матієшин — 60-ти річчя відділу СУК в Овкбурні 27
Яірад — Збори в жовтні 28
Степан Плахтин — Праця українців в Бразилії 29
Софія Василишин — 37-ма Конвокація колеґії св. Андрея 30
Квіти незабутнім 31, 32
А. Боднар — Вишивка 32

CONTENTS

Natalia Kohuska Given Distinguished Service Award *(M. Z.)* 15
St. Andrew College Awards Nine Degrees *(M. Z.)* 16
Sophia Wasylyshyn presents Scholarship ... 16
Cultural Scene — The Centennial of Ukrainians in Canada — *Helen Raycheba* *17*
Centennial Calendar *20*
World News — Saskatchewan Appoints Advisor to Ukraine 21
World News — Pecherska Lavra Restoration 21
Convenor's Report — Consumer Concerns, part 2 — *Nellie Seniw* *22*
Promin Press Fund *33*

На першій сторінці обкладинки — пам'ятник прикарпатським селянам Івану Пилипіву і Василю Ілиняку в селі Небилів Рожнятківського району, Івано-Франківської області.

УКРАЇНЦІ 100 РОКІВ В КАНАДІ

Першими українськими іміґрантами офіційно вважаються Іван Пилипів і Василь Єленяк, прибулих в Канаду 7-го вересня 1891 року. Тому рік 1991 вважається роком століття українського поселення. Багато українців прибуло тоді в Канаду з Австро-Угорської імперії. Одначе, сліди першої української іміґрації докладно ще не простежені.

Тяжкі були перші піонерські часи українських людей. Корчували ліси, розорювали прерії незайманої цілини Канади. Так вони успішно заселили і цивілізували дикі райони Манітоби, Саскачевану і Альберти. В 1879 році в Канаду завезли сорт скороспілої пшениці (ред файн). Пізніше з неї вивели ще біля 80 сортів для культивування в Канаді. Українці почувались, як на рідних землях. Обробляли подібні, як в Україні грунти, сіяли українську пшеницю. Ще й тепер багато українців займаються сільським господарством. Українські фармери належать до найкращих в Канаді. З рідного краю українські піонери не привезли нічого матеріяльного, але привезли вартість духову, привезли відвагу, витривалість, завзяття. Вони не злякалися труднощів і не зрадили своєї народньої культурної спадщини. Віра в Бога і в свої сили зробила їх добрими громадянами Канади. Тепер їх діти, внуки і правнуки живуть заможно, вони приймають участь в торговельному, науковому і політичному житті Канади. Українці знайшли належне визнання: багато міст, площ і вулиць носять українські імена.

Побудовано багато народніх домів, відпочинкових осель для дітей.

Українці побудували „українське село" і зберегли багато інших, тепер вже історичних, пам'яток.

Біля парляменту Манітоби у Вінніпезі стоїть пам'ятник Тарасові Шевченкові, в Торонто силами українських жінок стоїть пам'ятник Лесі Українці. Поставлені пам'ятники св. Володимирові, жертвам голодомору в Україні в 1932-33 роках і багато інших.

Українці виявили вірність новій країні, приймаючи участь в часі Першої і Другої світової війни. Багато з них віддали життя за свою прибрану батьківщину — Канаду. На жаль, багато українців також потерпіли. Будучи громадянами Австро-Угорської держави багато українців було інтерновано, перебували в концентраційних таборах. Туристичне місто Бенф будувалось руками таких українців. На жаль, уряд Канади ще й досі офіційно не вибачився перед українцями за нанесені кривди. Тепер ця справа порушена перед урядом Канади і, очевидно, буде позитивно вирішена. Під час Другої світової війни 40,000 українців, народжених вже в Канаді, служили в військових з'єднаннях Канади. Між ними було багато старшин і підстаршин, відзначених за відвагу.

Культурно-мистецькі надбання українців відомі в Канаді.

Наші співаки, артисти виступають на українських і канадських сценах. Народніми українськими танцями в мальовничих костюмах захоплюється все населення Канади. Малярство, писанкарство, різьба на дереві прикрашають не тільки українські, а й загальноканадські музеї.

Українці мають добре зорганізіване суспільно-громадське життя під проводом Конґресу Українців Канади з осідком у Вінніпезі. КУК належно підготовляється до гідного відзначення 100-річчя українців у Канаді. *(Програма друкувалась в „Промені" ч. 7-8)*

Українці цінять Канаду за волю і демократію, чого вони не мали на рідних землях. Вони турбуються про долю свого народу, в цей бурхливий час змін в системі СССР стараються бути помічними в боротьбі за незалежність української Держави.

Тож, прислухаймося до боротьби і до потреб нашого народу, станьмо їм в допомогу морально і матеріяльно!

Відзначаючи сторіччя українського поселення українці горді з своїх досягнень. Вони добре прислужились Канаді і ніколи не забували свою першу батьківщину — Україну. Тож є за що віддати шану першим українським піонерам Канади, які простелили шлях наступним поколінням.

Олена Гринь

65 РОКІВ СОЮЗОВІ УКРАЇНОК КАНАДИ

„ПРАЦЕЮ І ДІЛОМ ПОКАЖІМ НАШУ ЗРІЛІСТЬ!"

65-ЛІТТЯ
СОЮЗ
УКРАЇНОК
КАНАДИ

В днях 7 — 8-го серпня 1991 р. відбувся 47 з'їзд Союзу Українців Самостійників.

Союз Українок Канади, як складова організація СУС, святкував своє 65-ліття.

Нововибрана голова Марія Воронюк звернулась до своїх членок зі словом *(передруковуємо з обіжника).*

СЛАВА ІСУСУ ХРИСТУ! СЛАВА НАВІКИ!

ДОРОГІ ЧЛЕНКИ!

Місяць серпень закінчився важливими подіями в житті нашої організації. З'їзд С.У.К. був завершенням дворічної праці Крайової Управи, отже звіти з діяльности, звіт Контрольної Комісії, вибір Крайової Управи, резолюції, отже початок дворічного етапу праці.

Щиро дякую усім делегатам і гостям, котрі взяли участь у З'їзді та за довір'я, обравши мене на другу дворічну каденцію.

Осінні місяці є місяцями повороту до громадської праці літнього відпочинку. Праці в нашій організації, наших церквах. З надією на кращі успіхи, з відсвіженими силами приступаймо до праці, бо перед нами багато завдань.

Кожний відділ повинен звернути особливу увагу на працю референток.

Організаційні референтки відділів повинні посилено працювати над приєднанням якнайбільше нового членства. Кожний відділ повинен підходити до цієї справи залежно від місцевих обставин.

Референтки Добродійного Фонду в цьому році повинні спрямувати свою працю на допомогу нашому українському студенству в Канаді та Україні.

Кожний відділ повинен мати пресову референтку, котра спрямовувала б свої зусилля на приєднання передплатників, подавала дописи, влаштовувала зустрічі з редакторкою „Променя" для обміну думок і видання журналу.

Це лише кілька референтур про котрі я згадала, але на всі інші ми мусимо також звернути нашу особливу увагу, щоб праця у відділах і в нашій організації була успішною. Тож, з Божою поміччю, приступаймо до виконання всіх наших чергових завдань.

Марія Воронюк, голова

РЕЗОЛЮЦІЇ КРАЙОВОГО З'ЇЗДУ СОЮЗУ УКРАЇНОК КАНАДИ

1. З'їзд С.У.К. визнаючи українську мову, як головну ознаку національного духа народу, надалі закликає провід і членство спілкуватися українською мовою між собою та при всіх оказіях, що дасть добрий приклад до наслідування молодшому поколінню.

2. Щоб скріпити нашу організацію цей „З'їзд рекомендує, щоб голова або членки Крайової Управи відвідали всі відділи С.У.К. за наступні два роки.

3. Звертаємося до молодих жінок з проханням включитися в працю по наших відділах, чим запевнимо успіх і розвиток нашої організації.

4. Звертаємося до проводів: СУС, ТУС, ТПУ спільно з С.У.К. організувати курси провідництва для виховників СУМК-у, це забезпечить існування й продовження наших організацій. Дякуємо за пророблену працю тим, що віддано присвячують час і свої здібності у вихованні СУМК-івців.

5. Важливість існування журналу „Промінь" залежить від нас самих, і через це кожна членка повинна передплачувати та фінансово допомагати йому, бо це є одна з великих досягнень нашого працьовитого жіноцтва.

6. Висловлюємо сердечну подяку комітетові Недільної Школи за видання довгожданих лекцій для вжитку в наших Недільних Школах.

7. Рішенням З'їзду С.У.К. проголосовано й прийнято надалі опікуватися молодшими відділами СУМК-у і входити в Надзірну Раду до старшого СУМК-у.

8. Вітаємо відновлення Союзу Українок на рід-

них землях і будемо старатися всебічно їм допомагати в їхній боротьбі за право існування й розвиток організованого жіноцтва.

9. Одночасно вітаємо новостворене братство св. Андрея Первозванного та трудолюбиве сестрицтво в Україні, котрі в цей важливий час для українського народу відіграють провідну ролю.

10. Висловлюємо співчуття й жаль з приводу винищуючої Чорнобильської трагедії на терені України, що ще довгі роки буде смертельно діяти. Постараємося допомогти їм, як морально так і матеріяльно б будь-який спосіб.

11. Радіємо і даємо признання свідомому українському народові в домаганні відновити й розбудувати Українську Автокефальну Православну Церкву і будемо морально й матеріяльно допомогти їм з надією, що незабаром наш народ буде вільно молитися в наших прекрасних хмарах у вільній, ні від кого незалежній Україні.

12. Ґратулюємо свідоме шкільне провідництво в Україні за домагання відновити українську мову в школах та в праці з молоддю, що буде запорукою релігійно-національного виховання українського суспільства на Батьківщині.

Склад резолюційної комісії: Олена Дзюбенко, Анна Соболь, Павліна Іґнаш, Тамара Дудка, добр. Оля демчук, добр. Катерина Бублик.

КОНКУРС ВИШИТТЯ
(до 65-тя Союзу Українок Канади)

1-ша нагорода — пані Кароля Білик з Норт Бателфорд, Саск.
2-га нагорода — пані Надія Боднар з Едмонтону.
3-тя нагорода — пані Анна Гарбус зі Саскатуну.

Всі три найкращі вишивки передано до Українського Музею в Саскатуні для майбутніх виставок. Кожна пані одержала книжку „Українські вишивки".

СОЮЗ УКРАЇНОК В УКРАЇНІ І КОНҐРЕС У ЧЕРНІВЦЯХ.

Відділ Союзу Українок в Оттаві дістав запрошення від відділу Союзу Українок Буковини приїхати на їх Конгрес, який мав відбутися в Чернівцях 23-25 серпня 1991 р. Порадившись, управа відділу рішила повідомити про це Централю Союзу Українок Канади. Після листування і телефонічних розмов, рішено щоб Люба Подольська з Оттави репрезентувала наш Союз Українок Канади на Конгресі Союзу Українок України в Чернівцях.

Люба Подольська перебувала у Києві декілька тижнів і вчила там англійську мову. У тому часі вона познайомилася з відділом Союзу Українок у Києві і була на їхніх сходинах. Після закінчення курсів мала змогу разом з делегатками з Києва поїхати до Чернівців і здати там звіт та передати привітання від нашого Союзу, а також від нашого відділу.

ЗВІТ
ДЕЛЕГАТКИ ЛЮБИ ПОДОЛЬСЬКОЇ.

Відділ Союзу Українок в Києві є дуже активний і добре зорганізований. Вони молоді, вчені і спроможні зробити багато. Вони знають як підходити до справ і говорити з урядом. Головою є Олена Суслова, писарка Олена Замостян, Надя Сапуляк, Ганна Захарчук, і інші. На сходинах було 9 осіб. Дискутували слідуючі проблеми:

— Проблема дітей Чорнобиля. Діти настільки хворі, що їх не допустили бути в садочку. Українська громада в Литві прийняла їх і гостила цього року. За перебування дітей у Києві треба платити, тож треба дати їм якусь поміч. На слідуючий рік Союз Українок хоче для дітей знайти місце в Карпатах, де є спокій і добре повітря. Будуть утримувати їх у горах протягом літа.

— Недільні школи також були дискутовані. Дотепер батьки були разом з дітьми, але треба зробити окремі кляси для дітей і дорослих.

— Членки Союзу їздять також по селах і пробують розбудити українську свідомість, але часом їм це відразу не вдається.

— приготовляються до відзначення роковин Софії Русової (1856-1940), яка походить з Чернівецької області.

— Роблять спроби охороняти історичні будинки в Києві, один з них є близько Михайлівської Площі.

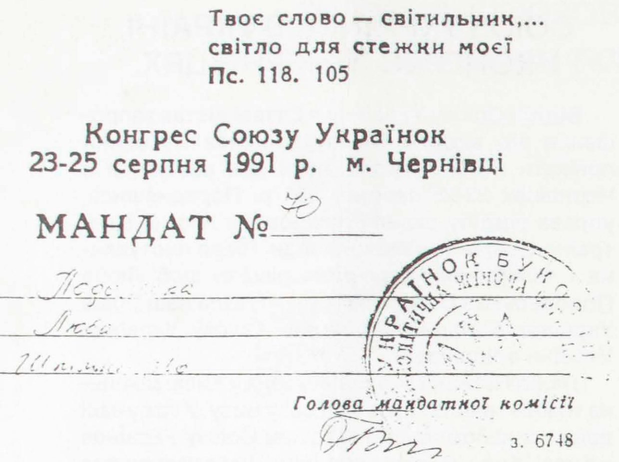
Твоє слово — світильник,...
світло для стежки моєї
Пс. 118. 105

Конгрес Союзу Українок
23-25 серпня 1991 р. м. Чернівці

МАНДАТ № 70

Подольська
Люба
[illegible]

Голова мандатної комісії

з. 6748

ЗВІТ З КОНГРЕСУ СОЮЗУ УКРАЇНОК УКРАЇНИ В ЧЕРНІВЦЯХ.

Від 23-25 серпня 1991 р. в Чернівцях відбувся Конгрес Союзу Українок України. Дня 23 серпня від год. 9.00-9.45 була реєстрація за добровільними датками. В суботу рано зареєструвалося 63 особи.

Від год. 10.00-12.30 всі були на Службі Божій в історичній козацькій церкві, першій церкві в Чернівцях, яка є маленька і дерев'яна. Служив Владика Данило. Після Служби Божої був Молебень за успіх Конгресу і Владика благословив синьожовтий прапор, який висів у залі. Сесії відбувались в приміщенні університету. Цей будинок був колись монастирем і домом буковинських Митрополитів. Обідали в ресторані. Від 14.30 - 16.30 читали привіти, виступала депутатка Ірина Калинець. Привіти були від депутатів міста, області, Владики, молоді Просвіти, РУХу, з Австралії, від двох делегаток з Америки, а Канаду репрезентувала Люба Подольська, яка прочитала привіт і дещо про організування і працю нашого Союзу Українок Канади, подарувала від відділу з Оттави 100 дол., а від себе машинку до очищення води.

Пленарне засідання почалося 16.30 до 19.30. Обговорювали справи порушені Іриною Калинець і рішили вислати дві телеграми до Верховної Ради України, вимагаючи, щоб українська молодь вступала тільки в українську армію. 24 серпня програма була дещо змінена. Звітували делегатки відділів про свою працю. Всі відділи відзначають і святкують релігійні і національні свята, тим підносять національну свідомість у людей і поширюють українські традиції. Стараються придбати більше матеріялу для учителів по школах. Членки відділів стараються помагати учителям, чим можуть. Є думка зорганізувати курси для учителів середніх шкіл і протягом двох місяців мати з ними лекції англійської мови, десь в Карпатах. Думають також за виміну студентів для вивчення мови.

Пробують також вибрати Конгресову Комісію, щоб ліпше підготовити слідуючий Конгрес, правельник, статут.

У Тернополі відділ виробив касету пісень, які співають матері, колишучи немовлят. Ці касетки було б добре розкупити і тим дати їм поміч.

Відділ у Львові є більший і більш політично активний.

Відділ Союзу Українок в Оттаві оцим складає щиру подяку Любі Подольській за те, що вона потрудилася і за всі власні кошти поїхала до Чернівець на Конгрес, гарно нас всіх репрезентувала і про це нам здала звіт. Нашим обов'язком є допомагати розвиткові і праці Союзові Українок України. Сподіваємось, що наші членки відділів візьмуть це під увагу і передискутують свої можливості допомоги.

Рекомендації: **Було б добре, щоб наш Союз Українок вислав відділові Союзу Українок України в Києві грошеву допомогу, а також одежу для дітей і інше.**

Галина Михальчук.

ДЛЯ ТЕБЕ
ЖИВЕМ
ЩОБ ВОЛЮ
ЗДОБУТИ
ТОБІ

Теофіля Якубович — голова Союзу Українок уковини.

Марта Богачевська-Хом'як

СОЮЗ УКРАЇНОК У МІЖВОЄННИЙ ПЕРІОД

(Продовження з попереднього числа)

Покладаючися на свої міжнародні зв'язки, жінки складали і розповсюджували петиції та підносили питання українських кривд на всіх можливих форумах. Рудницьку, з огляду на її практику як промовця та на її знання мов, українська парляментарська делеґація вибрала своїм представником на з'їзд Ради парляментаристів у Женеві в 1931 році. Вона підготувала потрібні матеріяли та зізнання, і Міжпарляментарський Союз утворив комітет для розгляду справи українців у Польщі. Комітет складався з представників Великобританії, Італії та Норвегії. Британські парляментаристи виступали в обороні українців, і Мілену Рудницьку запросили до Англії на переговори з членами британського парляменту. Вона зустрілася з представниками лейбористського уряду та мала успішне інтерв'ю, надруковане в „Менчестер Ґардіян". Зустрілась Рудницька також з диктатором Італії Беніто Мусоліні, але підтримки його не захотіла. Комітет Ліґи Націй зробив догану Польщі за поведінку щодо українців. Але Ліґа Націй не була в силі настоювати на автономію для українців в Галичині. Навряд чи це цікавило більшість народів. Попередній досвід українців з конґресами міжнародних організацій переконав їх, що будь-яких конкретних заходів проти Польщі на користь українців ніхто не буде робити.

Перед українцями, тимчасом, постала загроза 1933 року. Жінки на чолі з Міленою Рудницькою і тут відіграли провідну ролю у намаганні допомогти жертвам голоду та рятувати народ. Вістки про голод дійшли на Західню Україну в кінці 1932 року, коли цей голод, який досягнув найбільшої інтенсивности в березні 1933 року, щойно починався. Його розміри перевищували силу людської уяви, в наслідок чого багато людей не могло повірити у справжні маштаби цієї катастрофи. В Галичині створено комітет допомоги Україні, і українці у всіх країнах поселення відразу розпочали збирання фондів на допомогу країні. Та радянський уряд зробив усе, щоб ті, що голодували, не одержали допомоги.

Союз Українок на чолі з Міленою Рудницькою брав участь у діяльності громадського комітету. Що більше, жінки видали брошуру про голод різними мовами, звернену до жінок світу, і використали свої зв'язки з Міжнародною Радою Жінок, щоб подати до Ліґи Націй відомості про голод. Саме Міжнародна Рада Жінок уможливила обговорення, хоч і обмеженого розміру, в Лізі Націй справи голоду. Та Ліґа Націй у цей горезвісний 1933 рік була більш стурбована приходом до влади Адольфа Гітлера, ніж ситуацією на Україні. В додаток, Радянський Союз, використовуючи попит Европи на збіжжя, продав українське збіжжя за нижчу ціну, ніж ринкова. Держави Европи, рятуючись від злиднів депресії та інфляції, ласі були на ту можливість одержати дешевше потрібне зерно.

На Конґресі Народних Меншостей в 1933 році Рудницькій при допомозі Леді Марджорі Корбет-Ашбі з Англії, Евальла Амменде з Швайцарії та Йогана Мовінкеля з Норвегії вдалося поставити справу голоду на обговорення в закритій сесії цілої Ліґи Націй. Мовінкель, який голосував на сесії, намагався переконати своїх колеґ, що маленька Норвеґія готова допомоґти Україні, але його підтримали тільки Ірляндія, Еспанія та Німеччина. Представники інших народів вважали, що голод — це внутрішня справа Радянського Союзу, в яку не слід втручатися іншим державам. Самі українці досі не здають собі справи, що і Ліґа Націй навіть не звернула б уваги на справу голоду, якби не те, що голодом на Україні поцікавилась Міжнародна Рада Жінок. Міжнародна Рада Жінок входила в комісії Ліґи; вона стала першою громадською організацією, поєднаною зі спадкоємцем Ліґи Націй, з Об'єднаними Націями. Але зацікавлення жінок справою голоду на Україні не мало практичних наслідків. Ніяка інша міжнародна організація не заговорила про голод.

В половині 1930-их років міжнародний рух, жіночий рух та всі рухи за мир і міжнародну співпрацю зазнавали поразки. Ідеологічні засади, на яких ці всі течії побудовані — ідеї здатности людства до самовдосконалення, проґресу, віри в освіту та виховання, свободи і пацифізму — попали в обстріл. Як Німеччина, так і Радянський Союз були втрачені для демократичного табору. А в самому демократичному таборі жіночий рух зайняв друге, а то й третє місце.

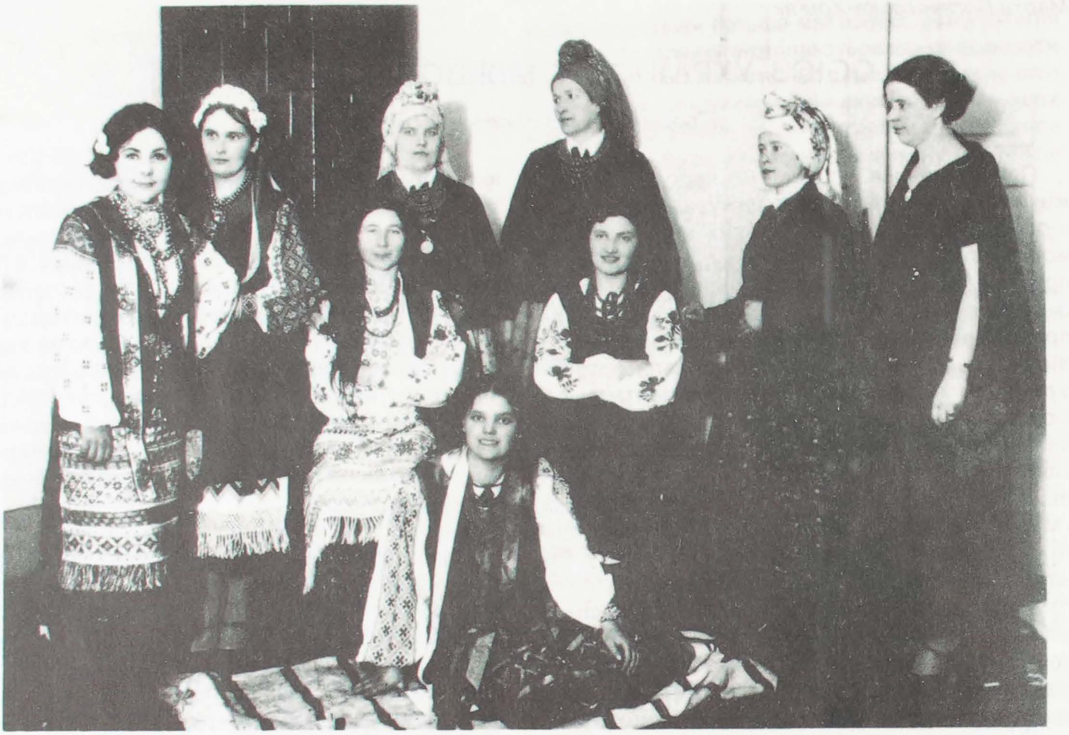

*Вишивані Вечорниці філії Союзу Українок в Раві Руській, 1934 рік. Стоять: Ірина Мигаль, Мирослава Осідач, *** Мороз, невідома, Іванна Білозор Катерина Гуляк. Сидять: *** Садовська, Ростислава Богачевська, Марійка Падох.*

*The Embroidery Ball of UNWL in Rava Ruska, 1934. Standing Iryna Myhal, Myroslava Osidach, *** Moroz, not known, Ivanna Bilozor, Kateryna Huliak. Seated: *** Sadovsky, Rostyslava Bohachevsky, Maria Padoch.*

Але в Галичині та на інших землях Західньої України, як і серед українок на всіх землях українського поселення поза Радянським Союзом, українські жіночі організації розвивались. В 1934 році жінки навіть відбули величавий конґрес всіх представниць всіх українок з усіх земель українського поселення поза Радянським Союзом та створили Всвсвітній Союз Українок. Про подібний з'їзд українців з усіх земель українського поселення поза Радянським Союзом чоловіки говорили від 1930 року. Відбувся він, одначе, щойно в 1967 році в Нью-Йорку. Чому жінкам вдалось створити сильну жіночу організацію, коли українцям не вдалося, і коли фемінізм не мав популярности в цілому світі?

Відповідь на це питання дає нам нагоду зрозуміти не тільки історію жіночих організацій, але і досі не висвітлену новітню історію суспільства на Україні. Жіночі організації, навіть коли вони займаються громадськими та політичними справами, звичайно вважають тільки жіночими організаціями. Жіночі організації вважаються другорядними, побічними організаціями. Самі жінки, не во гнів їм говорячи, також рідко пишуть про працю своїх власних організацій. Це стається тому, що жіночі організації постають як громадські, а не як політичні організації. Політичні групи звичайно постають з чітко очеркненими програмами, але громадські об'єднання рідко коли виразно формулюють теоретичні підстави для напрямку своєї діяльности. Громадські об'єднання виникають, щоб задовільнити певну потребу, і їхні члени не дивляться на свою працю під кутом зору ідеології. Але коли доводиться писати про працю організацій, звичайно не підкреслюємо практичної діяльности організації, а тільки її ідеологічне обґрунтування та цілі. Так громадські організації, розбудовані переважно чоловіками, не раз набирали політичної ваги, а жіночі організації в популярному зрозумінні залишалися надалі жіночими організаціями.

Феміністками українські жінки звали себе нерадо — і то як вже не було іншої характеристики їхньої праці. Це зрозуміло. Фемінізм, явище освіченої верстви жінок, виник в країнах, де жінкам приходилось здобувати ті права, якими користувалися чоловіки — право на освіту, право голосу, рівні права перед законом, право розпорядження власним майном. На Україні тих прав не мали ані жінки, ані чоловіки — всім українцям приходилося боротися за українські школи, за право на доступ до вищих шкіл, за право на працю, за виборчі права.

Жінок турбували передусім насущні потреби. Жіночі організації виникали не стільки для того, щоб виправдати другорядне становище жінки в громаді, скільки для того, щоб виконати цілком конкретні практичні завдання: зарадити скрутному становищу, полегшити соціяльну біду. Боротьба з неписьменністю, зі смертністю немовлят, боротьба за впровадження в побут елементарних правил гігієни — ось за що бралися жінки. На українських землях це були загальнонаціональні кличі, а не тільки програма активности жінок.

На кожному рівні суспільного життя Союз Українок втягав українок до участи в громадських справах. Оскільки українці перебували по суті в колоніяльному становищі, то активність жінок виправдовувалась патріотичними почуттями. А потенціяльну опозицію чоловіків до жіночої діяльности злагіднював той факт, що жінка мала доступ до міжнародного форуму, тоді як чоловіки такого доступу не мали.

Чим жвавіше бралися жінки до громадської праці, тим частіше натрапляли на труднощі, спричинені їхнім безправним становищем. Домагаючись прав, жінки мимоволі підтримували фемінізм, хоч не дуже над тим задумувались. Так вивчення історії Союзу Українок насвітлює досі невивчену форму фемінізму — фемінізм, який проявляється в країнах, які, виборюючи собі національну самостійність, намагаються також поліпшити рівень життя власного населення. Тут чи не найбільшим досягненням українського фемінізму є те, що він допоміг на західніх землях України модернізувати село.

Величавий Всеукраїнський Конґрес Жінок, в якому взяли участь представники всіх українських жіночих товариств поза межами Радянського Союзу в 1934 році у Станиславові — нинішньому Івано-Франківську, — драматично заманіфестував силу українських жінок в українському народі. На конґрес 23 і 24 червня 1934 року приїхало понад десять тисяч учасниць.

Важливість конґресу полягала в тому, що жінки скликали світовий конґрес усіх жінок-українок в той час, коли існування українського народу було загрожене зростаючим тоталітаризмом у Радянській Україні. Жінки намагалися охопити українок з усіх закутин світу. На завершення своїх нарад вони проголосили створення Всеукраїнського Союзу Українок. Хоч участь жінок з самої України не була можливою, жінки активно включали у програму обговорення становища жінки в Україні. В той рік, після трагічного сталінського голодомору, про жінок на Україні можна було сказати мало відрадного. Але для жінок-українок цей старанно підготовлений і добре розреклямований конґрес був маніфестацією національного духу і жіночої солідарности. Присутність Мері Шіпшенкс з Міжнародної Жіночої Ліґи Миру і Свободи надавала Конґресові деякого інтернаціонального визнання. Мері Шіпшенкс вітала присутніх англійською мовою; їй відповідала, також англійською мовою, Марта Олесницька-Рудницька під гучні оплески присутніх, для яких англійська мова символізувала міжнародну підтримку. Жінки доклали всіх зусиль, щоб підкреслити історичну переємність жіночих організацій. Вони також на кожному кроці пригадували суцільне пов'язання українського жіночого руху з українським суспільством.

Сильне враження на учасників, гостей та численних спостерігачів зробила урочиста програма „Дня Селянок". Близько трьох тисяч селянок — від бабусь до підлітків — взяли участь у зорганізованих вправах та маршах. Головний похід було заплановано провести на відкритому полі за центром міста. Але польська влада, побоюючись маніфестацій, обмежила похід міськими вулицями. У вузьких міських вулицях потік селянок, вдягнених для цього свята у вишивані убрання, з вінками та вишиваними рушниками, зі співами пісень — такий похід у старому місті зробив навіть сильніше враження, ніж вправи тисяч жінок на відкритому полі.

На засіданнях комісій обговорювалися проблеми шкільництва, народного мистецтва, економіки і здоров'я. Жінки вирішили видавати окрему газету „Жінка", яка зміцнила б консолідацію жіночих сил. Жінки також створили Всеукраїнський Союз Українок, який охоплював усі жіночі товариства українок. Польський уряд, одначе, аж до 1937 року ставав на перешкоді леґалізації Всеукраїнського Союзу.

(Продовження в наступному числі)

„ЧЕРВОНА РУТА”

Давним-давно орди чужинців топтали українські землі, палили міста, села, гнали в рабство тисячі людей. Лише червоної рути (інша її назва — неопалима купина) не могли вони спалити. Коли вороги підносили до неї вогонь, червона рута на коротку мить спалахувала голубим полум'ям, але залишалась такою ж неушкодженою і зеленою. На згарищах виростали нові оселі, на стоптаних шляхах знову колосилося жито. Вороги ж так і не змогли зрозуміти, що дає силу цьому народові... (з легенди про чарівну квітку землі — червону руту).

Пісня „Червона рута” належить В. Івасюкові. Ось, що пише про цю назву сам В. Івасюк — „співанку про червону руту почув я від однієї жіночки:

Червоная рута, чого ти зів'яла?
Молодая дівчинонько, чого с заплакала?

Мене вразило словосполучення „червона рута”. Легенду про червону руту я знайшов в збірці Академії наук у Володимира Гнатюка. Усі купальські співанки побудовані на слов'янських шуканнях квіту. Пов'язано з культом людини, а виражається через пісню...”

Так народилася Івасюкова „червона рута”.

„Червона Рута” стала назвою пісенного фестивалю, а Івасюк — його символом.

Перший на Україні фестиваль української поп-музики відбувся в вересні 1989 р. в Чернівцях. Цей фестиваль музично-культурного заходу перетворився на акцію духовного, національно-політичного пробудження української молоді.

„Червона рута” — фестиваль сучасної пісні і музики був заснований на українських народніх звичаях, обрядах — все ніби виростало з української народньої творчості.

„Все музичне мистецтво бере свій початок з пісні, та й кожен оперовий співак починався саме з неї” — пише оперовий співак Анатолій Мокренко. Це він очолив (голова ради засновників фестивалю) другий молодіжний пісенний фестиваль „Червона Рута”, який вже відбувся в Запоріжжі в серпні цього року. Фестиваль в Запоріжжі був запланований з метою національного відродження української молоді в найбільш зрусикікованому місті України.

„Червона рута” — фестиваль української пісні є своєрідним продовженням всенародного свята, яке включає і відзначення 500-річчя українського козацтва, і „Голодомор — 33”, і міжнародній конґрес україністів, і всеукраїнський фестиваль „Золотий гомін”. Один день фестивалю був призначений 100-річчю перших українських поселень у Канаді.

Фаховий рівень конкурсантів порівняно з чернівецьким фестивалем виріс дуже помітно. Однією з найпривабливіших подій фестивалю став концерт українців з-поза меж України. Виступали співачка Люба Білаш з Канади, ансамбль „Бандура”, Уляна Чайківська та Одарка Мазурик з Франції, рок-дует „Дарка і Славко” зі Сполучених Штатів, „Гамалія” з Польщі, „Люті гуцули” з Канади та інші з різних міст з-поза України.

В статті „Розквітає животворча гілка” Анатолій Мокренко пише: „Він (фестиваль) став животворною гілкою нашої культури, і я вірю в подальше його процвітання на хвилі національного відродження українського народу, його вікових святинь”.

Отже, фестиваль — це знак перебудови, знак щасливих перемін в республіці, це знак, що національне відроджвння почалося і продовжуватиметься до останнього затвердження української державности, проголошеної 24-го серпня цього року.

В пам'ять автора „Червоної рути”, що стала ідеалом національного відродження, в пам'ять композитора, що загинув з рук ворогів українського відродження, не доживши до щасливих днів відродження української держави, схиляємо свої голови. Вічна йому пам'ять! Його пісні лунатимуть в наших серцях, нагадуючи про відвагу молодого героя, який виступив в обороні української пісні, української культури!

Олена Гринь

ФЕСТИВАЛЬ «ЧЕРВОНА РУТА» ЗАПОРІЖЖЯ '91

ЧЕРВОНА РУТА

(Музика і слова Володимира Івасюка)

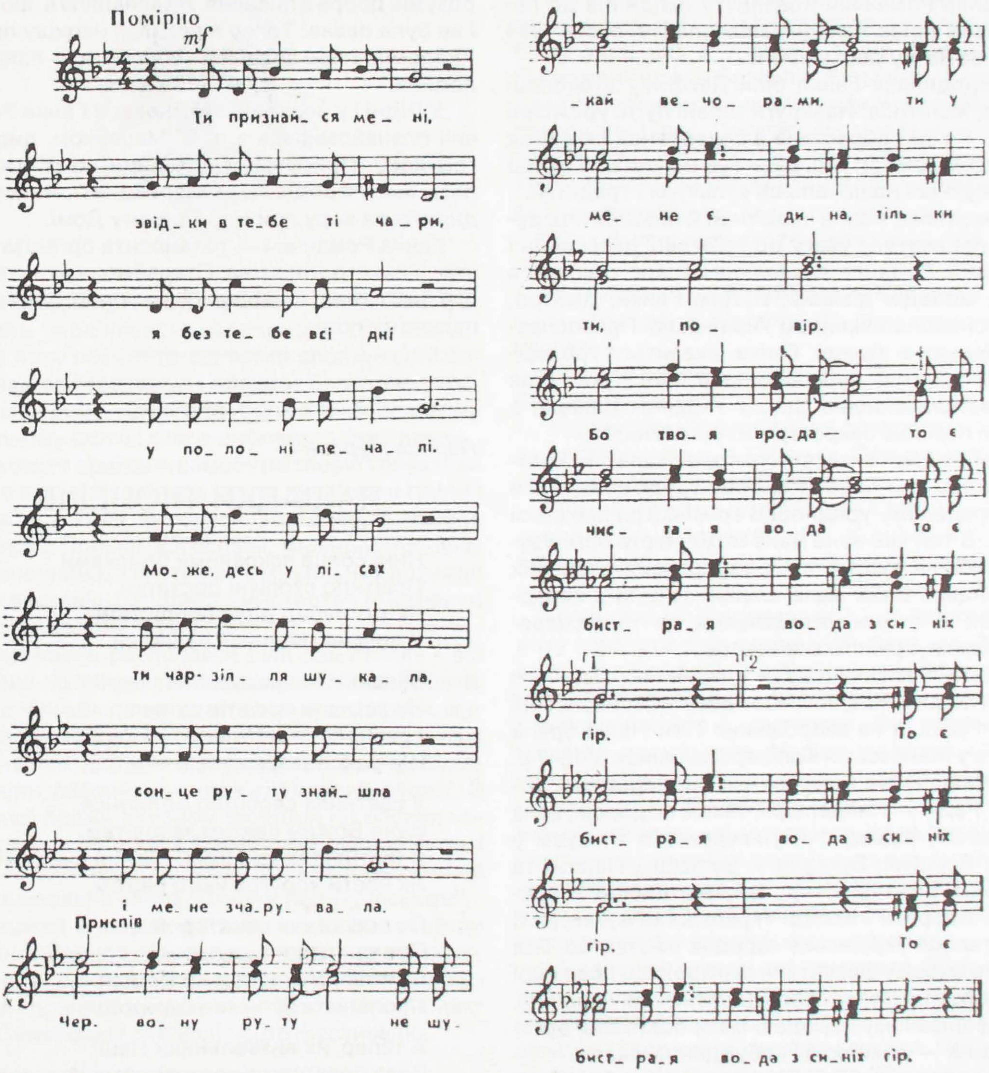
Помірно
mf
Ти признай_ ся ме_ ні,
звід_ ки в те_ бе ті ча_ ри,
я без те_ бе всі дні
у по_ ло_ ні пе_ ча_ лі.
Мо_ же, десь у лі_ сах
ти чар-зіл_ ля шу_ ка_ ла,
сон_ це ру_ ту знай_ шла
і ме_ не зча_ру_ ва_ ла.
Приспів
Чер. во_ ну ру_ ту не шу.
кай ве чо_ ра_ ми. ти у
ме_ не є_ ди_ на, тіль_ ки
ти, по_ вір.
Бо тво_ я вро_ да — то є
чис_ та_ я во_ да то є
бист_ ра_ я во_ да з си_ ніх
1
гір.
2
То є
бист_ ра_ я во_ да з си_ ніх
гір. То є
бист_ ра_ я во_ да з си_ ніх гір.

Ти признайся мені,
Звідки в тебе ті чари,
Я без тебе всі дні
У полоні печалі.
Може, десь у лісах
Ти чар-зілля шукала,
Сонце-руту знайшла
І мене зчарувала.

Приспів:
Червону руту
Не шукай вечорами
Ти у мене єдина,
Тільки ти — повір.
Бо твоя врода —
То є чистая вода,
То є бистрая вода
З синіх гір.

Бачу я тебе в снах —
У дібровах зелених.
По забутих стежках
Ти приходиш до мене.
І не треба нести
Мені квітку надії,
Бо давно уже ти
Увійшла в мої мрії.
Приспів.

Катря Янківська

ГАНКА РОМАНЧИЧ-КОВАЛЬЧУК

Ганка Романчич-Ковальчук належала до передових жінок Канади (відійшла у вічність 1984 року на 86-му році життя).

Народилася Ганка біля Давфину в околиці Косів, Манітоба. Навкруги зелені луги, урожайні поля — там і виростала в середовищі свідомих піонерів. Для дитячої душі був легкий доступ до самобутньої національної культури і традицій.

Енергійна, повна ініціативи й незалежних думок, привертала увагу до себе своїх ревесниць і старших. Родинне виховання запало глибоко в душу молодої дівчини. Батько Ганки, Дмитро, був основоположником Української Православної Церкви в Канаді. Ганка цікавиться громадським життям, бере провід в свої руки, стає основоположницею Союзу Українок Канади, а також першою секретаркою організації.

Закінчивши вищу освіту працювала у жіночому відділі при Альбертському уряді, а пізніше в федеральному уряді прем'єр-міністра Меккензі Кінґа. В той час вона мала можливість організувати жіночі гуртки по фармерських степових провінціях. Вона мала широкі зв'язки з канадськими жіночими організаціями, де гідно репрезентувала українське жіноцтво.

Ганка Романчич була учасницею Першого Українського Жіночого Конґресу у Станиславові у 1934 році, а на запрошення Ліґи Націй брала участь у Женевській Конференції жінок. У 1947 р. була учасницею конференції Міжнародньої Жіночої Ради у Філядельфії, також подорожувала по Европі, відвідуючи університети та музеї у Відні, Варшаві, Букарешті, Ватикані, Парижі та Лондоні. Вона здобуває широке знання, старається створити в Канаді Український музей, де б зберігалося українське народнє мистецтво. Так постав музей у Саскатуні, який зріс до поважної інституції, поширив свої відділи на інші провінції.

Українському народові мати політиків, організаторів — це велике і небудденне щастя.

Багато наших людей не розуміють, що праця в громаді по знаннях і здібностях може принести велику користь нашому народові. Ганка Романчич була здібною організаторкою. Але про неї мало згадок. В рукописі письменника Андрія Господина є така згадка.

Жіноча Рада у Вінніпезі 19-го листопада мала Академію з нагоди 50-ліття письменниці Ольги Кобилянської. На академії була присутня Ганка Романчич.

В своєму слові вона сказала:

— Я була в Ольги Кобилянської кілька разів по пару тижнів. Вона мені розказувала про своє життя і все питала, чи є в Канаді хтось, що розуміє добре її писання. Я запевняла її, що є, хоч і не була певна. Тепер я певна, я напишу про цю Академію і про знавця її творчости — пана Господина.

У Відні і у церковці св. Варвари Ганка Романчич познайомилась з п. П. Маценком, дириґентом хору. Прибувши до Канади вона постаралась, щоб Народній Дім спровадив П. Маценка як дириґента хору при Народньому Домі.

Ганка Романчич — талановита організаторка українського жіноцтва. Стараймося йти слідами цієї невтомної працівниці на культурно-національному полі.

Лариса Мурович

НАЩАДКИ ПІОНЕРІВ

Нині сонце яскравими блисками
Освітило столітні достатки,
Як тут перед дідів обелісками
У пошані зійшлися нащадки.

Завдяки їм нащадки на прерії
Не зазнали арештів щоночі,
І розправ „політичних" гістерії,
Що револьвера кулею — в очі.

У святинях свобідно молилися,
Вірні Божим святим заповітам,
В Інститутах про Край Рідний вчилися,
Як нести коругов Його світом.

Як послом чи сенатором в місії
Правди дзвонами, що мов кришталі,
Світовій Міжнародній Комісії
Проявляли Вітчизни скрижалі.

А тепер, як визвольники Нації
Враз повстали в когорті левиній,
У століття дідів еміґрації
Сотні рук простягли Україні

Ті нащадки... Жертовними чинами
Всіх нас, яких любов величава,
Чей здвигнеться там понад руїнами
ЗАПОВІТНА ДЕРЖАВА!

„БЕРЕГИНЯ"

міжнародній фестиваль

На Волині пройшов перший міжнародний фестиваль українського фолкльору „Берегиня". Назва його походить від імени слов'янської богині, яка, за переказами, оберігає багатство українського роду. Силюета богині в барвистому народному одязі і стала емблемою фестивалю.

На свято приїхали самобутні творчі колективи майже з усієї України, а також українські групи і ансамблі з Росії, Білорусії, Молдови, Америки, Австралії, Польщі, Югославії, Франції. Чудовим доповненням до виступів самодіяльних артистів стали виставки народного мистецтва та ярмарки виробів народних майстрів.

Фестиваль розпочався біля пам'ятника Лесі Українці на театральній площі в центрі Луцька, звідки кількакілометрова колона з піснями, музикою рушила до Луцького замку. Тут учасників фестивалю зустріли хлібом-сіллю. Урочисто задзвеніли дзвони, загримів гарматний салют. З виїздної брами вихором вилетіли на баских конях козаки на чолі з Северином Наливайком і князем-воєводою Луцьким. Всіх запрошують на театралізоване свято „Дзвони над Лучеськом".

Пишний коровай приймає міністер культури України Лариса Хоролець, одягнина в національне вбрання. Полилася пісня, написана поетом Андрієм Демиденком і композитором Олексієм Семеровим спеціяльно до фестивалю.

Благослови, берегине-мати,
День новий зустрічати,
А ми будем тобі молитись,
Щоб нашому роду не перероditись.

Ця мелодія стала прологом барвистого вінка, сплетеного із весільних обрядів, танців, жниварських, косарських, русальських, козацьких, стрілецьких пісень. Хвилюючим було і дитяче фолкльорне свято „Ранкове суцвіття", що продзеніло сотнями юних голосів на театральній площі Луцьку. *(Укрінформ)*

100-тя УКРАЇНСЬКОЇ ІМІҐРАЦІЇ В БРАЗИЛІЇ

Рік 1991 є роком відзначення 100-ліття поселення в Бразилії. Нараховується приблизно 300 тисяч українців в Бразилії, з них близько 80% народжені вже в Бразилії. Більшість українців живе в Парані, в таких містах як Куритиба, Прудентополь і інші. Початки бразилійських піонерів були так само, як і канадських, дуже тяжкі. Українці не мали ніякої урядової допомоги, тоді як інші етичні групи таку допомогу мали.

Всех українське життя групується при церквах.

Більшість людей приїхало до Бразилії з Галичини, тож вони групуються при католицьких церквах.

Пізніше прибули іміґранти з Волині, Полісся, Буковини, Закарпаття.

Українська автокефальна православна церква організувалась 1926 року. При церквах працює парафіяльне сестрицтво.

Під час приїзду д-ра Петра Саварина на його пропозицію було створено Українсько-Бразилійську Центральну Репрезентацію, яка об'єднує всі організації.

Заходами цієї Репрезентації 7-го березня 1991 року почалося відзначення 100-ліття української іміґрації в Бразилії. В приміщеннях Паранського музею було відкрито величаву виставку української культури і мистецтва. Від української громади промовляли Маріян Чайковський, голова Українсько-Бразилівської Центральної Репрезентації, о. Даниїл Козлінський, парох української католицької катедри св. Івана Хрестителя і протопресвітер Микола Милусь від української автокефальної православної церкви. Від бразилійських властей промовляла Маурі Родріґез да Круз, директор паранського музею.

Українська мистецька виставка була добре улаштована. Майстерне і артистичне розміщення літератури, кераміки, різьби, вишивки і писанок зачаровувало свого і чужого глядача. Ця виставка тривала від 7-го березня до 30 квітня 1991 р. Тож честь і слава нашим братам в Бразилії, що зуміли гідно зарепрезентувати своє 100-ліття!

РІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ ВІННІПЕЗЬКОГО ВІДДІЛУ КОМІТЕТУ УКРАЇНОК КАНАДИ

від березня 1990 року до березня 1991 р.

Протягом року діяльність нашого Відділу була досить успішна. В березні 1990 р. Відділ відбув річні збори. В квітні 1990 року передано до Міжнароднього Центру гарно оправлену карту України, за яку ми отримали подяку від Дирекції Центру.

В місяці травні минулого року наш Відділ відзначив 4-ту річницю ядерного вибуху в Чорнобилі з відповідною програмою, на яку були запрошені і взяли участь голова Крайової Управи Комітету Українок Канади Марта Левицька-Костюк та члени Крайової Управи, а також голови складових організацій нашого Відділу. Чистий прихід був призначений хворим дітям Чорнобиля.

В серпні 1990 року влаштовано культурно-мистецьку виставку в павільоні Київ, де можна було оглянути чудову кераміку, килими, рушники, подушки та інше вишиття з різних областей України. Частина нашої виставки була присвячена для поетки Лесі Українки. На стіні висів гарний портрет, під яким була написана коротка автобіографія, а на столі можна було оглянути її літературну творчість в перекладі на інші мови. Діти двомовної програми державної школи Ralph Brown School своїми малюнками гарно і цікаво представили твори Лесі Українки з поясненням в українській і англійській мовах.

В листопаді 1990 року відбувся Річний Чай в залі церкви св. Миколая. Господинями були: голова Відділу Тамара Гавришків, Т. Сидор, Я. Яременко, М. Ґром'як і О. Михальчук. Чай відкрила і привітала гостей голова Тамара Гавришків та попросила до слова добродійку Анастазію Міненко, яка виголосила цікаву доповідь. Прихід з чаю був призначений хворим дітям Чорнобиля. Чай пройшов з повним успіхом.

Наша Різдвяна вечірка відбулася в місяці грудні 1990 року з відповідною програмою.

В місяці лютому 1991 року заходом нашого Відділу в залі Інституту „Просвіти" відбувся величавий концерт в пошану українським Героїням. Вступне слово доповіла голова Відділу Тамара Гавришків, а головну доповідь виголосила редакторка жіночого журналу „Промінь" Олена Гринь. В концертовій програмі виступали: Хор ім. Кошиця — диригент Володимир Климків при акомп. Іри Чучман, хор „Гуслі" диригент Василь Соломон, хор „Думка" диригент Володимир Скакун при акомп. Віри Костишишин, сольо-спів Ярослав Щур при акомп. Петрусі Щур. Деклямації: Леся Павенська і Катя Павенська. Мельодеклямацію (керівник Галина Коваль), виконала Валентина Нозворті при акомп. Христини Пири. Фортеп'янове сольо виконала Христина Пира. Уривок присвячений жінкам-героїням прочитала Галина Коваль. Святочну програму закінчено спільним співом „Ще не вмерла Україна". Всім виконавцям — концертової програми і головній доповідачці пані Олені Гринь належить щира подяка.

Протягом року голова Тамара Гавришків репрезентувала наш Відділ на різних імпрезах. На запрошення посадника міста Вінніпеґу William Norrie взяла участь у прийнятті в честь посадника міста Львова доктора Богдана Котика. Була на похороні бувшої голови нашого Відділу св. п. Теодори Гаврисишин та зложила співчуття родині покійної. Голова Тамара Гаришків і її заступниця Тетяна Сидор були на святкому ювілейному бенкеті Українського Голосу, на якому доручили письмовий привіт. В місяці лютому 1991 року голова Т. Гавришків репрезентувала наш Відділ на ювілейному бенкеті Вінніпезького Відділу ОУК з нагоди 60-ліття ОУК та 40-річчя журналу „Жіночий Світ", на якому передала письмовий привіт і скромну пожертву 150 дол. на ювілейний фонд „Жіночого Світу". Наш Відділ приготовляв перекуску для учасників концерту тріо „Мареничів" та приготовив вечерю для дитячого хору „Дударик" під час їх виступу у Вінніпезі.

Вислано до провінційного і федерального урядів ряд листів, висловлюючи наше незадоволення відносно анулювання так званого Self Exile Program та в справі заарешованого депутата Верховної Ради УРСР Степана Хмари, з проханням стати в його оборні.

Протягом двохрічної каденції голова Тамара Гавришків і наш Відділ співпрацювали з Вінніпезьким Конґресом Українців Канади, де наша голова була вибрана до Управи на позицію другої заступниці голови.

Перед нашими річними зборами уступаюча управа всі заощаджені фінанси призначила на українську пресу та на проєкт 100-ліття нашої Крайової Управи Комітету Українок Канади.

Дня 4-го березня 1991 року відбулися Річні Загальні Збори, на яких згідно за ротаційним порядком, вибрано нову Управу на рік 1991 — 1992, до якої увійшли: бувша голова Тамара Гавришків, голова Ярослава Паламарчук, перша заступниця Оля Михальчук, друга заступниця Оля Гаврилюк, протокольна секретарка Анна Луцан, кореспонденційна секретарка Оля Михальчук, скарбник Анастазія Міщук, референт української преси Галина Онуфрійчук, референт англійської преси Ліна Шевчук, архівістка Марія Ґром'як, культурно-освітній комітет: Марія Коваленко, Оля Кормило, Галина Онуфрійчук, Оля Гайовська і Тереса Антонюк. Господарчий комітет: Параскевія Шекмар, Марія Кіндрет, Павліна Сулимко і Анна Кулик. Телефонічний комітет: Оля Дудич і Евгенія Моткалюк. Контрольна комісія: Оля Дудич, Оля Гайовська і Ліна Шевчук. Представниці до Жіночої Ради: Розалія Байдак і Анастазія Польна. Представниці до КУК: Ярослава Паламарчук і Оля Михальчук.

Минулий рік Відділу Комітету Українок Канади пройшов з повним успіхом, за що щира подяка належиться голові Тамарі Гавришків та всім членкиням за дружню співпрацю.

Галина Онуфрійчук
прес. реф.

Григорій Сім'я

16-ТЕ ЛИПНЯ

Воскресни, мамо Україно!
Тебе так довго розпинали,
Твої поля, гаї, долини
Злі, чорні сили плюндрували.

Воскресни, мамо Україно,
Даруй нам радість світла й долі,
Хай на землі твоїй священній
Люд вже не знатиме неволі.

Воскресни, мамо Україно,
Збуди синів своїх байдужих,
Збуди любов до свого слова
В серцях безпам'ятством недужих.

Воскресни, мамо Україно,
Тебе благають твої діти.
Вони любов несуть, як віно,
Тобі єдиній на всім світі.
Воскресни, мамо Україно!

А ЯК СПРАВА З ІВАНОМ ДЕМ'ЯНЮКОМ?

Пані Ольга Райчиба недавно отримала листа від пана Івана Дем'янюка і просила надрукувати його, щоб ми не забували своїх обов'язків.

Ізраіль, 28-го вересня, 1991 р.

Слава Вовічні Богу!
Слава Нашій Любій Ненці Україні!

В. Шановні і дорогі пані Райчиба!

Дуже дякую вам за таку прекрасну картку, яку я отримав 17-го вересня. Дякую вам також безмежно за вашу $20.00 поміч на моє листування якої я зараз найбільше потребую, бо отримую листи, газети і журнали з України. Хочеться всім хоч потрошки відписати. А почта уже дуже подорожала, що я вже не в силі писати листи. А люди одиниці ще вкладають гроші. Хай Милосердний Господь Благословить вас і тримає при добрім здоров'ю на довгі літа.

Біля мене, я думаю що вам уже відомо, що мою справу відкладають і відкладають. 14-го серпня знову відклали на прозьбу Прокурора на чотири місяці. Мій адвокат настоював, щоб мене зразу звільнили, бо прийшли папаери із Москви, що те все, що мені приписали і засудили, виконував якийсь Іван Марченко. Є також його фотографія.

Чому ви пишете, що вістка про мене недобра? Не добре це є що відкладають. Це є для моеї родини коштовне. А люди уже перестають помагати. І родина знаходиться у великих боргах. Здоров'ям я чуюся добре.

Ще раз дякую вам дорогі пані Оля за вашу доброту і теплоту та поміч на листування.

Пишіть! Ваш брат по крові

Іван Дем'янюк

JOHN DEMJANJUK
AYALON PRISON
RAMLA ISRAEL

УКРАЇНСЬКІ ПРАЦІВНИКИ ЛІТЕРАТУРИ ДЛЯ ДІТЕЙ І МОЛОДІ ім. ЛЕОНІДА ГЛІБОВА

Голова УПЛДМ — Т. Горохович
Секретарі: Л. Ковалик Л. Храплива-Щур

УКРАЇНСЬКУ КНИЖКУ — УКРАЇНСЬКІЙ ДИТИНІ — ПО ВСЬОМУ СВІТІ!

Це — гасло Українських Працівників Літератури для Дітей і Молоді ім. Леоніда Глібова. Об'єднання цих працівників, як пера, так і пензля, існує вже від 1946 року (тоді під назвою Об'єднання Працівників Дитячої Літератури). Постало воно й діє до сьогодні, завдяки таким ентузіястам, як Юрій ТИЩЕНКО-СІРИЙ, Богдан ГОШОВСЬКИЙ, Роман ЗАВАДОВИЧ, Леонід ПОЛТАВА, Іван БОДНАРЧУК. Мета об'єднання — дати українській дитині добру українську книжку, яка б правдиво відбивала нашу історію, пропагувала нашу культуру і була б написана літературною українською мовою. І сьогодні, в часі радикальних змін в Україні, така книжка не тільки потрібна, а просто необхідна. Провідники відродження українського шкільництва на чолі з Іриною Калинець просто благають нас допомогти підручниками для школярів. І УПЛДМ має завдання допомогти їм в цьому. Допомогти Україні не забуваючи про українців в Польщі, Румунії, Чехословаччині і багатьох, розкиданих по території бувшого СРСР.

Не можна теж випускати з уваги діяспори, якій первісно служили УПЛДМ. При кожних обставинах діяспора буде для України необхідна, не лиш, як запас фінансових засобів, але й людей-свідомих громадян, які зуміють служити Батьківщині. А таких людей треба виховувати вже від сьогодні українською книжкою.

І ці книжки УПЛДМ, як зрештою й інші наші видавництва, має. Треба лиш засобів, щоб їх висилати. Для цього мусить справно діяти ціла організація, бо справа не лиш у матеріяльних засобах, але і в свідомості потреби нашої дитячої книжки. Тому закликає:

1) учителів, духовних і світських провідників
2) всі українські об'єднання
3) українську пресу,
4) українські підприємства та фінансові установи,
5) всіх осіб доброї волі ставати членами-прихильниками УПЛДМ у цій важливій справі: дати українським дітям українську книжку, яка б правдиво подавала нашу історію, культуру і, разом з тим, була б добрим посібником у навчанні української літературної мови.

„Мова — це душа народу". Ми живемо **у декаді десятиліття української мови,** яку проголосив світовий Конґрес Українців Канади — 1990 — 1999 роки. Виконаймо наші зобов'язання! Покажімо, що наші проголошення не є порожні звуки, які не доходять до наших сердень.

Замовляти книжки в:

UKRAINIAN VOICE BOOKSTORE
842 Main St.
Winnipeg, Man. R2W 3N8

"ARKA-WEST"
2282 Bloor Street West
TORONTO, Ont. CANADA M6S 1N9

UKRAINIAN WRITERS
FOR CHILDREN AND YOUTH
2199 Bloor Street West
TORONTO, Ont. CANADA, M6S 1N9

ENGLISH SECTION

NATALIA KOHUSKA
GIVEN DISTINGUISHED SERVICE AWARD

At the 37th Annual Convocation of St. Adrew's College on September 22, 1991 held on the University of Manitoba campus, former Promin editor Natalia Kohuska was honoured as one of the two recipients of the newly-created Distinguished Service Award.

The award was given by the Senate of St. Andrew's College for distinguished contributions to the Ukrainian Orthodox Church, St. Andrew's College and/or the Ukrainian Canadian community in general. It is a special initiative by the College which this year marks the 45th anniversary of its founding, the 40th anniversary of the Ukrainian Orthodox Metropolitanate of Winnipeg, as well as the Centennary of Ukrainian settlement in Canada, noted College Principal Dr. Roman Yereniuk.

Mrs. Kohuska was honoured for her outstanding work on behalf the church and in the community, in particular as a founding member and leader of the Ukrainian Women's Association of Canada from 1934 to the present and most especially for her many years of prolific journalistic work as editor of "Promin" magazine for 30 years and authorship of a number of historical publications.

Natalia Kohuska delivered the Convocation Address at the ceremonies. As she accepted the Distinguished Service Award, Mrs. Kohuska thanked the Senate of the College on behalf of all the members of the Ukrainian Women's Association of Canada for recognizing the valuable contribution of women's organizations to Ukrainian community life in Canada. This is particularly significant during the year of Ukrainian Centennial celebrations throughout the country.

Mrs. Kohuska said that St. Andrew's College has always recognized and promoted the important role of Ukrainian women not only to the family unit but to the church and community life in general. She gave a brief overview of the pioneering work of the U.W.A.C. in church work, in fundraising for the (former) Women's Institute and as one of the most prolific fundraising groups for St. Andrew's College and its continued active involvement and support of the College's work, throughout its history.

In discussing the contribution of Ukrainian women and the sacrifices they have made for their families Mrs. Kohuska expressed her concern that nowhere in Ukrainian Canadian literature do we see the woman as a central character. While a good deal has been written about the hardships and accomplishments of Ukrainian pioneers in Canada, the woman appears in an auxilliary role, that of a good wife, good mother, good sister, etc.

There are a number of very worthy candidates for recognition, both from the pioneer era and from among many professional, accomplished women of contemporary times in all fields — music, art, education, the sciences, professional careers and community service.

Mrs. Kohuska pointed out that this year also marks the 65th anniversary of the Ukrainian Women's Association of Canada and this fact is a testimonial to how quickly our pioneering women were able to organize themselves nationally and play such a very necessary role in community life throughout Canada.

Continued on page 16

Distinguished Service Award
continued from page 15

In addition to Natalia Kohuska, the other recipient of the Distinguished Service Award was Archpresbyter Hryhoriy Wasyliw, who was honoured for his 55 years of service in the Ukrainian Orthodox priesthood. He was a missionary priest in western Canada and one of the original supporters of St. Andrew's College. He served the following parishes and districts: Smokey Lake, Radway, Willingdon, Edmonton, Vernon and back to Edmonton where he served St. Andrew's Parish and St. Michael's Parish. At present Archpresbyter Wasyliw lives in Edmonton with his wife, Dobr. Maria, and looks after several country parishes outside of Edmonton. Unfortunately, due to ill health, Archpresbyter Wasyliw was unable to attend the Convocation ceremonies, and the Distinguished Service Award was presented to him "in absentia".

ST. ANDREW'S COLLEGE AWARDS NINE DEGREES

Nine theology students received their degrees at the 37th Annual Convocation of St. Andrew's College in Winnipeg, held on Sunday evening, September 21, 1991.

St. Andrew's College is affiliated with and located on the Fort Garry campus of the University of Manitoba. It offers three degree programs in the Faculty of Theology for the Ukrainian Orthodox Church in Canada — Master of Divinity, Bachelor of Theology and Diploma in Theology, as well as a one-year Certificate of Theology program of studies.

The degrees were conferred on the graduates by His Beatitude Metropolitan Wasyly, Chancellor of St. Andrew's College. The graduates were presented by the Very Rev. Tymifiy Minenko, Dean of Theology, and the Very Rev. Wasyl Makarenko, Chairman of the Presidium of the Consistory of the Ukrainian Orthodox Church of Canada.

Receiving his Master of Divinity degree was the **Very Rev. Fedir Leheniuk** of Toronto. Receiving the Bachelor of Theology degree were: **Jaroslaw Buciora** who came to Canada from Poland in 1989; **John Kenneth Gaber** of the Romanian Orthodox Church from Roblin, Manitoba; **Roman Kocur** of Toronto; **Eugene Maximiuk** from Yorkton; **Patrick Yamniuk** from Foston, Saskatchewan (presently Rector of St. John's Institute in Edmonton); and **Dobr. Janet Ann Bozyk** of Ottawa. Receiving the Diploma in Theology were: **Fr. Steve Korol** of Canora (presently serving the Nipawin district); and **Taras Romaniuk**, who came to Canada from Ukraine in 1988.

At the conclusion of the presentation of degrees and awards at the Convocation ceremonies over 50 scholarships, bursaries and prizes were awarded to students in the Faculty of Theology at St. Andrew's College by Dr. Oleh Gerus, Chairman of the Scholarship Committee and Chairman of the Board of Directors.

Mrs. Sophia Wasylyshyn of Edmonton presents the Peter and Sophia Wasylyshyn Scholarship to graduate Eugene B. Maximiuk (B.A., B.Th.) at the St. Andrew's College Convocation Ceremonies. The scholarship is one of three new awards this year and is to be presented to a theology graduate who has already completed his B.A. studies in Ukrainian, and is recognized for his participation in Ukrainian Orthodox activities. The Wasylyshyn scholarship was for $1870.00 and is one of the largest awarded.

CULTURAL SCENE

THE CENTENNIAL OF UKRAINIANS IN CANADA

At the head table during the Centennial Gala Dinner His Excellency Ramon Hnatyshyn and Her Excellency Gerda Hnatyshyn, flanked by Dr. and Mrs. Dmytro Cipywnyk. A blue and gold colour scheme was featured in the table settings, highlighted by traditional "vinky" of flowers and wheat stalks encircling oil lamps.

The official national opening ceremonies of the centennary of Ukrainian settlement in Canada were held in Edmonton, Alberta, August 29 — September 1, 1991. As the announcement in various newspapers proclaimed, "The Next Hundred Years Begin with Four Days."

Edmonton was the site chosen for the official national celebration in recognition of the historical fact that the first two Ukrainians, Ivan Pylypiw and Vasyl Eleniak, settled in the Star-Edna area, northeast of Edmonton.

The official ceremonies began on Thursday, August 29, with a Centennial Gala Dinner and Official Commemorative Stamp Introduction at the Westin Hotel, attended by the Guest of Honour, his Excellency the Right Honourable Ramon Hnatyshyn, Governor-General of Canada and Her Excellency, Gerda Hnatyshyn. Dr. Dmytro Cipywnyk, President of the National Ukrainian Canadian Congress, and Mrs. Moira Cipywnyk, welcomed the official party. The Honour Guard was provided by Bishop Demetrius Greschuk Assembly of Knights of Columbus.

Planners of this event could not have foreseen how emotional and euphoric this week was to become. History was unfolding in the Soviet Union, the last European colonial empire was crumbling and Ukraine declared its independence on August 24, 1991 (to be confirmed by a referendum on December 1st). When 700 Canadian Ukrainians gathered at the Westin Hotel five days later, there was jubilation and tears as greetings of "Slava Ukraini!" echoed from all sides. This was to become a truly memorable occasion. Every speaker at the gathering alluded to the dramatic changes in the USSR and the historic development in Ukraine.

Continued on page 18

Ukrainian Centennial
continued from page 17

John B. Zaozirny, Q.C. was Master of Ceremonies at the Gala Dinner. In addition to representatives from the Government of the Province of Alberta and the City of Edmonton, the following brought greetings: Lydia Shulakewych, President Ukrainian Canadian Congress — Alberta Provincial Council; Dr. Peter Smylski and Nadya Kostyshyn-Bailey, Co-Chairs of National Ukrainian Canadian Centennial Commission; Orest Olineck, Chairman of Alberta Ukrainian Canadian Centennial Committee; George Dytyniak, President, Ukrainian Professional Business Club of Edmonton; His Beatitude Metropolitan Wasyly, Primate of the Ukrainian Orthodox Church of Canada; Most Reverend Maxim Hermaniuk, C.S.S.R. Archbishop Metropolitan of Winnipeg for Ukrainian Catholics in Canada; and Yuri Shymko, President of World Congress of Free Ukrainians.

THE CANADIAN EXPERIENCE

In his address, Governor-General Ramon Hnatyshyn recounted how his grandparents came to Canada, worked hard and sacrificed to educate their children, and how the country had rewarded them beyond their loftiest dreams. He urged his listeners to carry on the pioneering spirit and continue in their efforts of nation-building. He was given a standing ovation when he referred to the events in the Soviet Union and the news of the declaration of independence of Ukraine.

His Beatitude, Metropolitan Wasyly, commented that he had lived a good part of the centennary of Ukrainian settlement and remembers well his first Canadian home, a burdei, which was a dugout about four feet deep. A roof of poplar saplings in the form of an inverted "V" was covered with sod. He remembers the clearing of the forest, plowing with oxen and a hand plow and battling swarms of mosquitoes. But there was also joy and relief at reaching the "free lands" of the Canadian West and living in freedom.

All the other speakers referred to the physical hardships of the first Ukrainian pioneers and their subsequent progress. All expressed gratitude for their good fortune in living in Canada and being spared the harsh existence in Ukraine under Communist domination.

But several speakers touched on the dark side of Ukrainian life in Canada. They were treated with hostility and ridicule when they first arrived in the early 1900s and were declared enemy aliens during the First World War. Thousandswere interned in concentration camps and their property confiscated and never returned. The discrimination and intolerence continued even though thousands had joined the Canadian Forces in both the First and Second World Wars. Their unpronouncable names (for Anglo-Saxon tongues) hindered them from obtaining good jobs in the professions, causing thousands of young Ukrainians to change their names and thus become lost to the Ukrainian community. It is to be hoped that now that Ukraine is rising like a "phoenix from the ashes" these "long-lost sons and daughters" will stand tall in their pride of their ancestral country.

COMMEMORATIVE STAMPS

The evening program ended with the unveiling of the commemorative Canadian postage stamps. Anne Chippendale, Vice-Chairman of the Board of Directors, Canada Post Corporation, explained Canada Post's stamp selection process. Every year Canada Post receives hundreds of suggestions for stamp subjects from people across the country.

His Excellency, Governor-General Ramon Hnatyshyn, unveiling the stamps commemorating the Centennial of Ukrainian Settlement in Canada. These stamps depict four details from "The Ukrainian Pioneer" 1971, a mural by William Kurelek (1927-1977) in the collection of the National Gallery of Canada, Ottawa.

Based on these suggestions, the Stamp Advisory Committee recommends subjects to the Corporation's Executive Committee and these must get final approval from the Board of Directors at Canada Post Corporation.

The stamps should illustrate Canada's history, social life and culture. After the subject for a stamp is approved, which is usually two years before a stamp is issued, Canada Post asks three Canadian artists to submit detailed drawings for the stamp. Every stamp created is a miniature work of art and the designs chosen must be attractive and of the highest quality.

Tiit Telmut of Toronto was successful in creating an acceptable design. He took details from a six-panel painting by William Kurelek and produced the designs for a set of four stamps. Depicted are the hardships of Ukrainian immigrants: leaving their homeland by ship, clearing the land, coping with harsh winters, and growing crops.

His Excellency, Governor-General Ramon Hnatyshyn was called upon to unveil the new commemorative stamps.

A gift of a woodcarving of a man and a woman, dressed in Poltavski costume and holding bread and salt on a rushnyk was presented to the Guests of Honour. The carving was done by Anton Yavny, who, with his wife Halyna, emmigrated from Ternopil to Canada in 1990. He was a teacher in Ukraine but found it hard to make a living at this. In the meantime, he is pursuing his hobby of wood carving.

The decorations of the Westin Hotel Grand Ballroom and foyers were very unusual and impressive. Chaired by design co-ordinator Christine Zwozdesky, and assisted by Michael Mandryk, artistic designer, Ken Linkiewich, floral designer and proprietor of Margo's Flowers, and Alice Kulyk, artist from Winnipeg, they produced outstanding thematic displays which featured various Ukrainian cultural elements.

The tables were decorated with traditional wreaths of daisies, bachelor buttons, poppies and stalks of wheat. A sheaf of wheat is a traditional Ukrainian symbol, signifying the gathering together of a family. "Kozhukhy" (sheepskin coats), "kylymy" (woven rugs), "rushnyky" (embroidered towels), "kolachi" (braided bread), banduras and stalks of wheat were displayed on different walls throughout the main floor of the hotel. All these novel and attractive decorations contributed to the festive atmosphere of the celebrations.

Governor-General Ramon Hnatyshyn and Her Excellency Gerda Hnatyshyn holding the wood sculpture, carved by Anton Yavny of Edmonton, a recent immigrant from Ukraine

CULTURAL EXTRAVAGANZA

A "Salute from the Provinces — A Cultural Extravaganza", co-presented by the Alberta Council for Ukrainian Arts was held at the Edmonton Convention Centre, August 30, 1991. The Right Honourable Brian Mulroney, Prime Minister of Canada, officially opened the Ukrainian Centennary.

Ted Woloshyn of Toronto combined a good job of Master of Ceremonies with acting as an excellent stand-up comic. The program began with a Centennial Salute, music by Gene Zwozdesky and George Blondheim and lyrics by Gene Zwozdesky and Yar Slavutych. Other items on the program were song and dance ensembles, band music, and solo performances from all parts of Canada; truly a cultural extravaganza.

Members of the Alberta Council of the Ukrainian Canadian Congress took this opportunity to ask the Prime Minister of Canada to recognize the independence of Ukraine. But Brian Mulroney prefers to wait for the result of the December referendum in Ukraine.

Continued on page 20

Ukrainian Centennial
continued from page 19

The "Centennial Command Performance", co-presented by the Canadian League for the Liberation of Ukraine, was held at the Jubilee Auditorium in Edmonton, on August 31st, with Roman Brytan as Master of Ceremonies and Wolodymyr Kolesnyk, Conductor of the Ukrainian Bandurists' Chorus of North America. An "Epic Song for Canada", music by V. Kichta and lyrics by M. Tkach, was dedicated to the Ukrainian Canadian Centennary.

About 3000 people gathered at the Ukrainian Cultural Heritage Village, 50 km. east of Edmonton on September 1st to end the fourth day of the official opening celebrations. Don Getty, Premier of Alberta was the Guest of Honour. He announced the creation of a $25,000 scholarship fund to allow a student from Alberta to study in Ukraine and one from Ukraine to study in Alberta.

So ended the four days which are to begin the next hundred years for Canadian Ukrainians. The Opening Ceremonies were a tremendous success, due to the hard work and dedication of Gene Zwozdesky, Executive Director of the Alberta Ukrainian Canadian Centennial Committee and his capable Executive Secretary, Elizabeth (Betty) Mukanik Corlett. With a small army of volunteers, they have begun a year of celebration which will be long-remembered. And to have it coincide with the remarkable events in Ukraine, is indeed a gift of Providence.

—submitted by Helen Raycheba

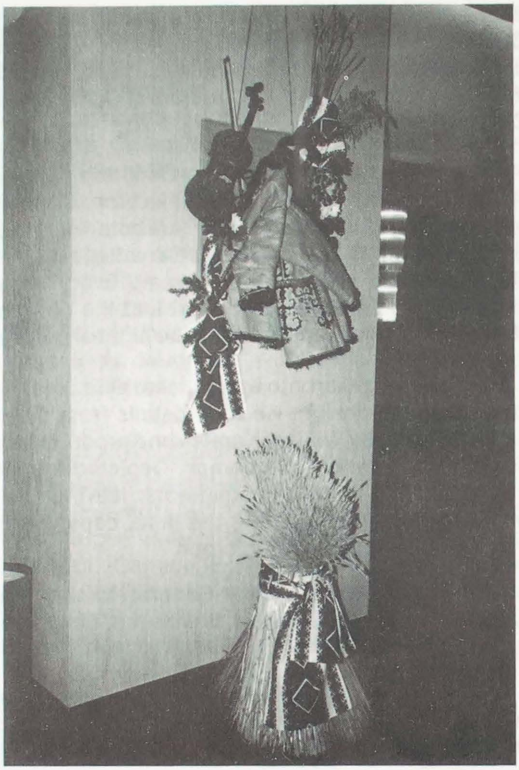

Wall decorations in the Westin Hotel during the Ukrainian Centennial celebrations, featuring Ukrainian cultural elements.

CENTENNIAL CALENDAR

The following events and special projects are taking place to commemorate the Centennary of Ukrainian Settlement in Canada.

- **November 3, 1991** — *"60th Anniversary and Centennial Celebrations",* Ukrainian Women's Association Olha Kobylianska Branch, Smoky Lake, Alberta.

- **November 6, 1991** — *"The Influence of Ukrainian Folk Melodies on Western Composers",* a special free public lecture by Dr. Dennis Hlynka of the University of Manitoba, sponsored by the Winnipeg Art Gallery on November 6, 1991 at 2:00 p.m. in conjuction with the "Spirit of Ukraine" centennary exhibit, Winnipeg.

- **Continues until November 18, 1991** — *"Spirit of Ukraine"* at the Winnipeg Art Gallery, featuring 500 years of painting selected from the State Museum of Ukrainian Art in Kiev. This is the first time these works have been placed on exhibit in North America. More than 120 paintings span the ages from 15th century avantgarde works.

- **Continues through November 1991** — *"For Our Children",* paintings by Peter Shostak, Oseredok Gallery, Ukrainian Cultural and Educational Centre, Winnipeg.

- **Continues through November 1991** — *"Centennial Showcase",* performing arts presentations sponsored by the Canadian Congress in Lethbridge, Alta.

CENTENNIAL CALENDAR

- **November — December 1991** — *"100 Years of Ukrainian Life in Canada"*, an exhibit by the National Archives of Canada at the Provincial Museum of Alberta in Edmonton.

- **Continues through to December 1991** — *"Alberta Centennial Tour"* by the Orthodox Millenium Choir, with performances in Edmonton, Calgary, Red Deer, Lethbridge, Athabasca, Smoky Lake, Thorhild, Grande Prairie and Peace River.

- **Continues through to February 1992** — *"Art and Ethnicity: The Ukrainian Tradition in Canada"* at the Canadian Museum of Civilization in Hull, Quebec. The exhibit is divided into 11 thematic areas about the various aspects of the Ukrainian Canadian experience including immigration, religion, folklore and art. It features works by over 100 artists and artisans from across Canada.

WORLD NEWS

SASKATCHEWAN APPOINTS ADVISOR TO UKRAINE

The government of Saskatchewan is the first province in Canada to appoint an official advisor to further ties between the province and Ukraine.

On July 24, 1991 **Dr. Peter Woroby** of Regina was appointed Special Advisor on relations between Saskatchewan and Ukraine. Dr. Woroby will have an office in Kiev and will advise the provincial government in ways to promote cultural, economic and social activities between these two regions.

Saskatchewan's Human Resources, Labour and Employment Minister Jack Klein explained that more than 60,000 Saskatchewan residents are of Ukrainian heritage and this Ukrainian community already maintains strong cultural, economic and family ties to Ukraine. This fact provides an ideal environment for closer and improved relations.

Dr. Peter Woroby has been active in the Ukrainian communitry for many years and is an internationally recognized economist. He was born in western Ukraine in 1920 and immigrated to Canada after the Second World War first to Winnipeg, and then settled in Regina. He worked professionally as an economist and then in 1965 joined the faculty at the University of Saskatchewan where he taught from 1965 — 1988. In 1990 he was a visiting scholar to Ukraine.

Dr. Woroby is a past-president of the Ukrainian Canadian Congress (Regina Branch), member of the Regina City Planning Commission, the Regina Welfare Council and other civic and professional organizations. He is currently the vice-president of the Federation of Ukrainian Professional and Business Clubs of Canada.

In announcing the appointment, which has a two-year term, Saskatchewan Premier Grant Devine said that,

"Dr. Woroby is the ideal candidate because of his extensive knowledge of the Ukrainian language and culture, and the Saskatchewan Ukrainian community. He also possesses a solid understanding of Saskatchewan's business and educational communities and international trade."

PECHERSKA LAVRA RESTORATION

"Izvestia" has reported recently that the Ukrainian government has agreed to restore the Cathedral of the Dormition in the Kievan Caves Monastery (Pecherska Lavra).

It was announced that the restoration of the famous Ukrainian religious and historical site will be funded by the Council of Ministers, the Ukrainian Orthodox Church, and the Society for Preserving Monuments of History and Culture of Ukraine.

CONVENOR'S REPORT

CONSUMER CONCERNS

This is part 2 of a report by Consumer Affairs Convenor Nellie Seniw. Part 1 was published in the October issue of Promin.

Here are some helpful hints for more "natural" and economical household helpers.

Air Fresheners

Instead of purchasing commercial air freshener spray use a potpourri, or make your own fresh scent by simmering a little vinegar or lemon peel on the stove to remove cooking odours.

To Deodorize Rugs and Upholstery

Mix 2 parts cornmeal with 1 part borax. Sprinkle liberally over the rug or furniture. Leave for one hour, then vacuum away the residue.

To Polish Copper

Make a paste of lemon juice, or hot vinegar, with salt and rub on the copper with a cloth rag.

To Clean Silver

Place silverware in a mixture of 1 quart warm water, 1 teaspoon salt and 1 teaspoon baking soda. Add a small piece of aluminium foil and replace it with another as it becomes black. Rinse well in clear warm water and then polish with a soft cloth.

Automatic Dishwasher Powder

Mix 1 part borax with 1 part washing soda. Increase washing soda if the water is hard, or use a phosphate-free dishwasher detergent.

Washing Windows

Mix 1/4 cup ammonia and 1/4 cup vinegar with 1/3 gallon of water. Wash with a sponge. Dry with a soft rag or newspaper.

Toilet bowl Cleaner

Mix 1 cup perfex (hydrogen peroxide) with 1 teaspoon ammonia in 2 quarts water, let stand 30 minutes, scrub and flush. Leave in the bowl several hours for tough stains, or pour 1/2 cup borax into the bowl and let stand for 1 hour.

"Canadian Consumer Magazine" offers these suggestions for environmentaly-safe cleaners:

An All-Purpose Cleaner

4 litres hot water, 1 tablespoon baking soda, (15 ml) 1/4 cup vinegar and 1/4 cup (50 ml) household ammonia. For a stronger cleanser or wax-stripper double the amount of all ingredients except water. Be sure to wear rubber gloves and use in a well ventilated area.

Drain Cleaner

(1) Use a plunger — if it doesn't work, then pour 1/4 cup baking soda down the drain, then 1/2 cup of vinegar. Cover with a rag and let bubble for about 30 minutes. Flush with boiling water.

(2) Method #2 — Place 1 or 2 — 1000 milligram vitamin C tablet in the drain overnight, then flush with hot water the next morning.

Oven Cleaner

Clean with a paste of baking soda and water. For stubborn stains preheat the oven to 100º C. Place a pan of boling water on the bottom of the oven. Place a small dish of ammonia on the top rack. Shut the oven door and leave it overnight. Before opening the oven in the morning, open your windows and turn on the exhaust fan to ventilate the kitchen. Then wash the oven with baking soda and water.

To Save on Water Consumption

Place a foil-covered brick (or a sand-filled bottle) in the toilet tank so that less water is needed to flush the mechanism. Make sure the brick does not interfere with any of the mechanical parts.

Soda

A small quantity of baking soda in shoes, boots or sneakers absorbs perspiration, moisture and odors. An open box in a closet will absorb musty closet odors.

For Gardeners:

More and more questions are asked about pesticides sprayed on fruits and vegetables as well as on flowering plants during the summer. According to some gardeners, the safest remedy for plants is to mix soap detergent with water and spray the plants. It was found that if you crushed garlic and added it to the soap mixture, it was most effective.

For **mildew**, spray your plants with 1 tablespoon baking soda mixed in 4 litres water. Garden sulfur mixed with water and used as a spray is also effective.

What about pesticides for use on lawns? "Canadian Consumer Magazine" recommends we treat lawns as gardening and tend to the grass as we do to other plants.

Weeds — dig them out when you spot them. Mow the grass only when needed and let the grass grow to 6 to 7.5 centimetres and mow only enough to keep it at that height. If you have many dandelions, try a herbicidal soap or mixture of baking soda and water.

Відкритий лист до всіх канадців.

Вівторок 24 вересня 1991 р.

Канадці:

Сьогодні в Палаті Громад Прем’єр Міністер представляє пляни відновлення канадської федерації.

Пляни не є незмінні чи остаточні. Вони є підставою для обговорення. Ми заохочуємо канадців енергійно й відкрито їх обговорювати та піддавати думку як їх можна поліпшити так, щоб кожний канадець міг почуватися, що він є побажаний, що його розуміють і шанують в нашій власній країні.

Спеціяльний комітет спільний із Палатою Громад і Сенатом звернеться до канадців, яка їх думка про ці пляни. Просимо брати участь у праці цього комітету. Це — нагода закріпити таку Канаду, яка б найкраще служила інтересам канадців тепер і в майбутньому.

Процес відновлення канадського співдружжя не буде легким. Канада народилася й була оформлена як країна тому, що попередні покоління розуміли, що єдність є ключем до добробуту, а ключем до єдності — це толерація, компроміс і добра воля.

Під час труднощів цих особливостей часто бракує, і це тоді коли ми їх найбільше потребуємо.

Канадці мають нагоду, як ніколи перед тим, створити таку Канаду, в якій всі канадці будуть почуватися як дома. Разом ми маємо нагоду скріпити нашу країну і зробити її багатшою і чутливішою до прагнень всього її народу.

Я закликаю вас брати участь у відновленні Канади. Бо ми ризикуємо нашою країною.

Вельмидостойний Джо Кларк
Президент Таємної Ради і
Міністер відповідальний за
конституційні справи.

Canada

НАШИМ ДІТЯМ

Текст і ілюстрації Івана Багряного

ІНЖЕНЕР

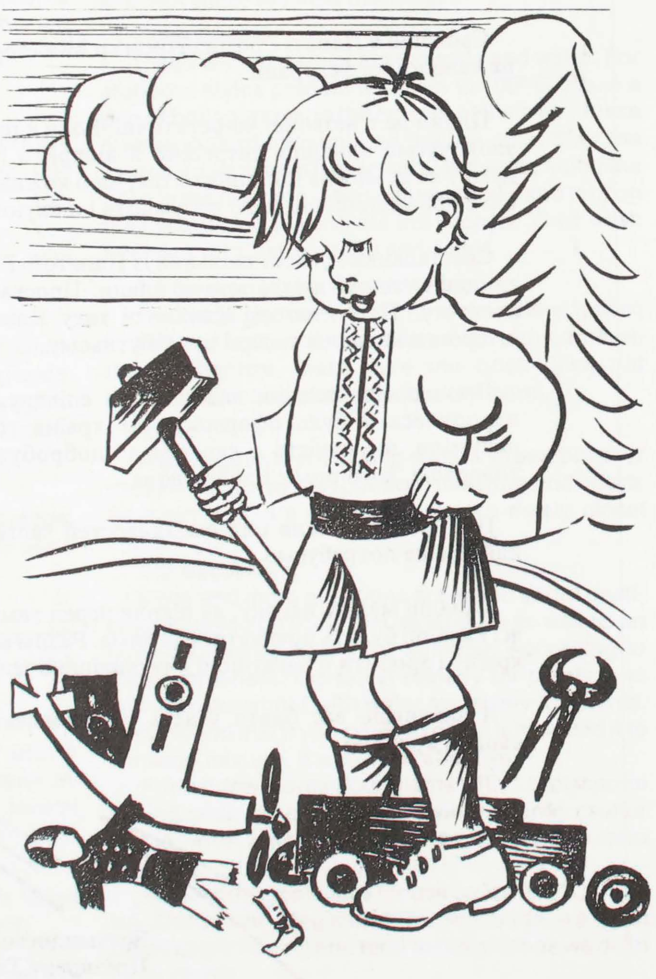

Що це, тату, за літак,
Що літає він не так?

Що це, тату, за вояк,
Що не ходить він ніяк?

Що це, тату, за машина,
Що не так у неї шина?

Дайте кліщі й молотки —
Я направлю забавки!

Стукав - грюкав - торохтів, —
Все направив, як хотів.

В літаку зламав пружину,
У машині знищив шину.

Вояка ж зремонтував —
Руки й ноги поламав.

І сумує він тепер,
І стоїть, як інженер.

Були забавки й немає!
І літак вже не літає.

І машина не біжить.
І вояк без ніг лежить.

ЯЛИНКА

Сценка на чотирі дії

(Надається на Свято св. Миколая)

ДІЄВІ ОСОБИ: Три ЗАЙЦІ, ГРУПА ДІТЕЙ: ДВА (2) ХЛОПЦІ: АНГЕЛИ І СВ. МИКОЛАЙ.

ОДЯГ: ДІТИ — спершу одягнені в **зимовий** одяг, далі — хатній.

ЗАЙЧИКИ: Одяг білий, щоб виглядали як зайчики. Можна мати „білі сорочки" але шапки з **вухами.**

АНГЕЛИ: Білий довгий одяг. На голові коронки. Одяг підв'язати на поясі срібним ланцюгом.

РЕЧІ: ДЗВІНОЧКИ ДЛЯ АНГЕЛІВ. САНОЧКИ І ТОПРЕЦЬ ДЛЯ ХЛОПЦІВ. ПРИКРАСИ ДЛЯ ЯЛИНКИ. СРІБНІ КОЛЕЧКА (КУЛЬКИ), ЛАНЦЮЖКИ І ІНША ДЕКОРАЦІЯ, ЩОБ ПАСУВАЛА НА ПРИКРАСУ ЯЛИНКИ. БІЛИЙ СНІГ — ПОСИПАТИ ЯЛИНКУ.

СВ. МИКОЛАЙ: Одяг подібний до одягу священика. На голові корона. В руках палиця (джезло по церковному) така, як має ВЛАДИКА в церкві.

ЗАМІТКА: Дуже ефективно є коли св. Миколай буде іти до сцени залею. Наперед нього йдуть Ангели і дзвонять дзвінками. За св. Миколаєм йдуть Зайчики і тягнуть санки, наповнені дарунками.

ДІЯ І

На сцені стоїть ЯЛИНКА, посипана білим снігом. Коло ЯЛИНКИ зайчики, скачуть, веселяться і співають:

ЗАЙЧИКИ: „Ой, ялиночко, зелененька..."

(Нараз чути за сценою стук. Зайці ховаються за Ялинку). Тихо... Зайці вилазять знову). Бавляться і співають...

ЗАЙЧИК І: Які ми щасливі, що маємо цю ялинку.

ЗАЙЧИК 2: Так, брате. Надворі так зимно (показує, як зимно йому...) А нам тут добре, тепло...

ЗАЙЧИК 3: Ми добрі Зайчики, то й Бог до нас добрий.

ДІЯ II

ДІТИ В ЛІСІ. Діти одягнені в зимовий одяг, представляють сценку в лісі. (ЗАЙЦІ почули рух, ховаються за Ялинку).

ВХОДЯТЬ 2 ХЛОПЦІ: Везуть санки і несуть топір.

ХЛОПЕЦЬ І: Але ж змерз! (Тре руки)

ХЛОПЕЦЬ 2: Ходили, ходили по лісі і не знайшли гарної ялинки.

ХЛОПЕЦЬ І: А ось, дивися, яка гарна, кучерява. Цю зрубаємо (хоче рубати).

ЗАЙЦІ вилазять зза ЯЛИНКИ і кричать: Не руш, це наша ялинка! Це наша хатка.

ХЛОПЕЦЬ 2 (До Зайців): А Ви хто такі? Дивися які смішні! Які довгі в них вуха!! Сміється...

ЗАЙЧИКИ (разом): Ми Зайчики. Ми тут живемо. Це наша хатка!

ХЛОПЕЦЬ І: Коли це Ваша хатка, ми не будемо рубати цієї Ялинки.

ХЛОПЕЦЬ 2: Коли так гарно нас просите, то ми йдемо геть. Не будемо її чіпати.

ХЛОПЕЦЬ І: Ходи, друже! Це їх Ялинка, їх хатка. (Хлопці відходять)

ДІЯ III

ГУРТ ДІТЕЙ: (Одягнені в зимовий одяг)

ДІВЧАТКА І: Дивіться, яка гарна Ялинка!

ДІТИ (разом): Так, так це є дуже гарна. Цю зрубаємо.

ЗАЙЦІ (вилазять зза Ялинки): Не руште, це наша хатка!

ДІВЧИНКА 2: Зайчики, братики, ми Вас просимо, дайте її нам.

ХЛОПЕЦЬ І: У нас буде велике свято. Ми хочемо її для нас.

ДІВЧИНКА 3: Так, у нас буде сято св. Миколая!

ЗАЙЦІ (разом: Свято св. Миколая? А що це за Свято? Поясніть.

ХЛОПЕЦЬ 3: Це свято, коли св. Миколай приходить до добрих дітей і приносить дарунки.

ЗАЙЧИК І: Це цікаво. А чи ми могли б бути на такому святі?

ДІТИ: Ми Вас просимо. Приходьте!

ЗАЙЦІ говорять між собою, щось нараджуються, а далі говорять.

ЗАЙЧИК І: Коли у Вас є таке важливе Свято, то беріть Ялинку.

ЗАЙЧИК 2: Ми знайдемо собі іншу. Вона нас захистить від холоду.

ДІТИ: Ми скажемо батькам про цю гарну Ялинку. Вони її привезуть нам. (Діти відходять)

ДІЯ IV

(Входить гурт Дітей, в хатній одязі, так ніби це є у залі).

ХЛОПЕЦЬ: Дивіться, друзі, Ялинка!

ДІВЧИНКА: Та це та сама, що ми бачили в лісі!

ХЛОПЕЦЬ: Мій тато її зрубав і привіз нам.

ДІВЧИНКА: Як добре, що є така гарна Ялинка.

ХЛОПЕЦЬ: Так, бо сьогодні ж прийде до нас св. Миколай.

ДІВЧИНКА: Так, так це ж сьогодні Свято!

ДІВЧИНА чи ХЛОПЕЦЬ: Несіть прикраси!

ХЛОПЕЦЬ: Ось і прикраси. (Діти прибирають Ялинку і співають пісню „Ой, Ялинко зеленеька...)

ЯЛИНКА ВЖЕ ПРИБРАНА.

Діти беруться за руки і колом ходять коло Ялинки і співають цілу пісню, „Ой, Ялинко...")

(Коли скінчать, чути ДЗВІНОК, входить св. Миколай з Ангелами)

ДІТИ: Хто, це?

ХЛОПЕЦЬ: Та це ж св. Миколай іде!

(Діти стають на сцені в ряди і співають пісню „Святий Отче", чи Ой, Хто, Хто Миколая любить...)

(Св. Миколай каже відповідне до дітей слово і роздає дарунки. Ангели й Зайці йому допомагають.)

КІНЕЦЬ

ДІТИ ДО СВЯТОГО МИКОЛАЯ

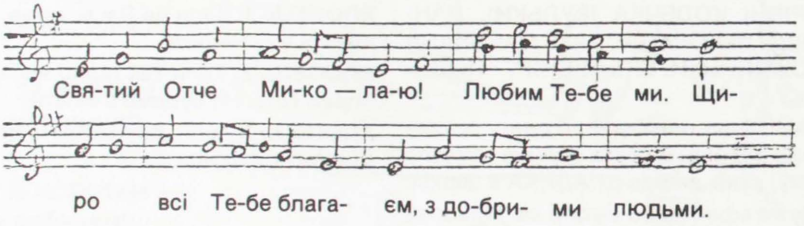
Свя-тий Отче Ми-ко — ла-ю! Любим Те-бе ми. Щи-
ро всі Те-бе блага- єм, з до-бри- ми людьми.

2. Щоб ми добре всі учились,
Чемні щоб були,
Рідну школу щоб любили,
Скільки лиш могли.

3. Щоби наші Мама й Тато
Тішилися з нас,
Щоб здоров'я їм багато
Бог давав ввесь час.

ЯЛИНКА

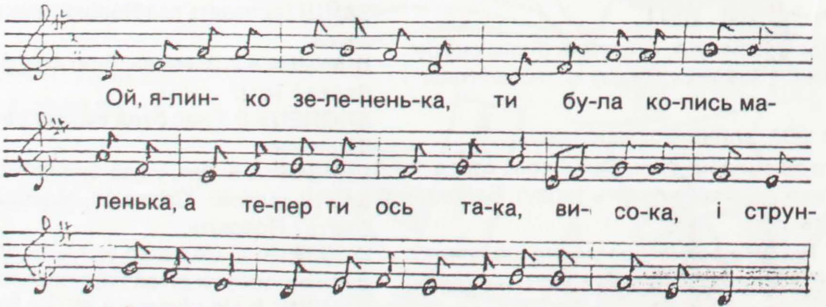
Ой, я-лин- ко зе-ле-нень-ка, ти бу-ла ко-лись ма-
ленька, а те-пер ти ось та-ка, ви- со-ка, і струн-
ка. Ось та- ка, ось та- ка, і ви- сока, і струнка.

2. Швидко ти набралась сили,
Сонце, дощ тебе ростили.
Білий зайчик, для забав,
Під ялинкою стрибав.
Для забав, для забав,
Під, ялинкою стрибав.

3. Біля тебе ми, ялинко,
Заспіваєм пісню дзвінко,
Візьмем руки у бочок,
Затанцюєм гопачок.
У бочок, у бочок,
Затанцюєм гопачок.

СЛОВА бл. п. протієрея Олександра Костюка.
МУЗИКА — Івана Козачка, Монтреаль, Квебек (1964).

Анастасія Міненко (добродійка)

ГРОМАДСЬКА ХРОНІКА

60-ЛІТНІЙ ЮВІЛЕЙ ПОДРУЖЖЯ ІВАНА і АННИ ПЕТРІВ

ВІННІПЕҐ, МАНІТОБА

У вівторок, 12-го серпня 1991 року діти і внуки Івана і Анни Петрів привітали їх з радісним святом **„діамантового ювілею."**

Іван народився на Станіславщині, в селі Косів, повіт Чортків і прибув до Канади з своїми батьками у 1928 році. Анна народилася в селі Токи, повіт Збараж і приїхала до Канади в 1930 році. В 1931 році вони одружилися та почали господарювати в околиці Ґронлид в Саскачевані, де і прожили свої молоді літа і де причинились до будови нової церкви і Народного дому. У 1978 році переїхали на відпочинок до міста Мелфорт в Саскачевані, а у 1981 році, на прохання дітей, переїхали до Вінніпеґу в Манітобі.

Відзначення ювілею подружжя Петрів розпочалося о 2-ій годині пополудні молебнем в Катедрі Пресвятої Тройці у Вінніпеґу, яку відслужив митрофорний протоієрей о. Лучак при допомозі дяка П. Зазеленчука в присутності всіх їх дітей, внуків і приятелів, які прибули помолитися за здоров'я ювілятів. Отець Лучак згадав теплим словом їх церковну і громадську працю в українському суспільстві. Їх діти були виховані в українському релігійному дусі Православної церкви і всі вони мали нагоду бути вихованцями інституту ім. П. Могили підчас їх університетського навчання.

Після відправи родинного молебня, всі присутні перейшли до мешкання їх дочки Ґені і зятя Кена Бачинського на святкову вечерю. Отець Лучак провів молитву разом з родиною і розпочалася смачна вечеря, котру приготували діти і внуки.

Після вечері, господар зять Зеновій Ціпивник гідно привітав ювілянтів і прочитав різні привіти; між іншими, від королеви Елисавети II, від ґубернатора Канади і від Проводу федерального, провінціяльного і міського уряду.

Син Михайло разом зі своєю дружиною Марією в імені всіх дітей, а саме від Савелі і Зеновія Ціпивників, Ґені і Кена Бачинських, Віри і Дениса Келверт, дякував **своїм родичам** за їх щире серце і любов, за їх старання вивести своїх дітей на дорогу гідности і по своїй змозі дати всім освіту.

Найстарший внук Рафіел Петрів в імені всіх внуків побажав дідові і бабі щастя, здоров'я і многих літ прожити. Зі співом „Многая літа", вечерок закінчився.

З нагоди їх **ювілею,** Іван і Анна Петрів призначили: 60.00 дол. на Катедру Пресв. Тройці у Вінніпеґу, членами якої вони є, 60.00 дол. на „Український Голос", 60.00 дол. на „Промінь", 60.00 дол. на „Вісник" і на Колеґію св. Андрея 60.00 дол.

Щасти Вам, Боже, на многі літа!

Присутній

60-РІЧЧЯ ВІДДІЛУ СОЮЗУ УКРАЇНОК КАНАДИ ІМ. ЛЕСІ УКРАЇНКИ

В ОВКБУРН, МАН.

Стоять (зліва): Галина Грицак, Анна Баклащук, Катерина Швалюк, Марія Старенька, Анастасія Грицак, Галя Ваврик, Корнелія Зюбрак, Маґда Матійовська, Евелин Польова, Марія Мануляк, Ґеня Николаєшин і Василина Слон.
Сидять: Розалія Маланчук, Ірина Франко, пров. голова Соня Бейзик, голова відділу Анастасія Грицак, Франка Бойчук, Анастасія Коваль Дмитерко, Марія Мельник, Марія Бородій і Ґеня Матієшин — секретарка.

В 1:30 в церкві св. Володимира було відслужено Молебень за здоров'я членок та Панахиду за померлих членок. Всі членки стояли з свічками, а голова відділу Анастасія Грицак з прапором.

Гостина відбувалася в Народньому домі. Членки вдекорували залю живими квітами та приготували виставку з діяльности відділу за всі роки. Шість членок проспівали „Боже, вислухай благання", „Гимн Союзу Українок" та пісню на слова Лесі Українки „Без надії сподіваюсь".

Голова відділу привітала присутніх членок, провінційну голову Соню Бейзик, гостей. Голова розповіла коротко про працю відділу, про трудні початки, про те, як збирали вишивки, писали писанки, пекли колачі і паски. Як постійно підтримували молодь СУМК-у.

Голова Народнього дому Давид Слон привітав присутніх членок і вручив голові пані Грицак шільд признання за працю для Народнього дому. Привітав жіноцтво також член міської управи із Шол Лейк Михайло Михайлишин, подякував жінкам за їх невтомну працю на протязі 60-ти років, молодих заохочував до праці до пізнання української культури.

Пані Грицак прочитала писаний привіт від окружної представниці Ліди Василенко та від Марґарети Ременди з Ванкуверу, Б.К.

Від сумківців прочитала привіт сумківка Слон. Після цього сумківці протанцювали кілька танців. Провінційна голова Соня Бейзик привітала відділ, дала признання відділу за збереження мови, культури, за підтримку журналу, за працю на протязі 60-ти років, заохочувала молодих підтримувати старших, ставати в їх ряди.

Після кількох танців сумківців господиня попросила всіх до столу на вечерю.

Провінційна голова Соня Бейзик відкрила табльо і список членок за 60 років. Це все підготовила голова відділу Анастасія Грицак.

Вшанували дві членки: Анастасію Коваль Дмитерко за 60 років членства та Франку Бойчук в її 94-й день народження. Обидві членки отримали грамоти.

На закінчення парох о. Юрій Подтепа подякував жіноцтву за їх невтомну працю для своєї церкви і свого народу. Співом „Многая Літа" та „Ще не вмерла Україна" закінчився цей ювілей.

Ґеня Матієшин,
секретарка

ЗБОРИ В ЖОВТНІ

ГАМІЛЬТОН, ОНТ.

Жовтень — початок осені, початок сезону громадської праці, місяць пошани друкованого слова.

Жінки зійшлися досить чисельно. Відчувається певна бадьорість, потреба спілкування. Збори проходять згідливо, швиденько: протокол, звіти, дискусії, плян праці...Призначається даток на фонд побудови пам'ятника для відзначення 100-ліття поселення. Душі наповняються гордістю, що на площі біля міської ратуші стоятиме родина перших українських поселенців, увіковічнена в бронзі...Дивні діла Твої Господи, тим, що несміливо вирушали в непевну майбутність, Ти даруєш славу.

Хтось приніс на збори поштові значки, видані Канадою в честь 100-ліття. На них малюнки Курилика. Це також пам'ятник тяжкій праці, витривалості, змаганні за успіх...Останні будуть першими — пробігає думка. Так, життя стверджує правдивість цієї думки.

Після формальної частини зборів, наступає неформальна. Ділові особи: голова, касієрка, секретарка, вступають місце культ-освітній референтурі. Надія Пенюк започатковує відзначення свята книжки змістовним словом про значіння друкованого слова, як показчика культурного рівня народу. Варвара Логин читає коротке оповідання, під заголовком „Сорочка". Всі зосереджено слухають. Перед їхніми душевними очима зарисовуються постаті Анни, її чоловіка, якого арештують три місяці по їхньому шлюбі, синочка Ігоря, що народився вже без батька. Анна, силою своєї посвяти й любови, за допомогою незнайомої жінки, що в критичний момент віддала їй останній буханець хліба, зуміла зберегти життя немовляти в Сибірі. За 30 років вдруге зустрічаються ці дві жінки вже на волі. Добродітелька Анни звертає Анні вишивану шлюбну сорочку її чоловіка, яку Анна кинула жінці з вагону, що мчав за Урал, з вдячности за хліб.

В залі насичена тиша. Доля далекої сестри Анни, глибоко зворушує душі. Наступна тема повертає діловий настрій, Орися Сушко читає про „Мету", яку поставив собі відроджуваний в Україні Союз Українок. Мета висока. Ідеї співзвучні з нашими ідеями. Ми всі їх розуміємо, їм співчуваємо. Але чи досить співчуття? Чи знайдеться в нас душевної сили, щоб не тільки співчувати, але й допомогти? чи знайдеться сили отрястися з байдужости та зрозуміти, що саме тепер нам Бог посилає нагоду зробити добре діло нашого життя — допомогти нашим сестрам піднести гідність українки, культуру української родини до загально прийнятого рівня культурних народів світу. Праця для допомоги новоствореним відділам „Союзу Українок" в Україні піднесе й пожвавить нашу працю, наше організоване життя.

Вечір закінчився вже традиційною гостиною: кава й печиво. Але не всі пили каву. Наша невтомна пані Логин працювала: продавала дитячу літературу, яку вона минулого дня закупила й автобусом привезла з Торонта. Були тут різні прекрасно розмальовані казочки, стрічки з казочками, які членки радо купували для своїх онуків. Всі відчували, що тепер українська мова таки дуже потрібна. Це ж державна мова нашого народу!

Яірад

ПРАЦЯ УКРАЇНЦІВ В БРАЗИЛІЇ

СЕСТРИЦТВО ДАЛО ПРИКЛАД

26-го травня ц.р. відбулося храмове свято в парафії Святої Тройці в Нітерой, Каноас, Ріо Ґранде до Сул. О годині 9:30 настоятель парафії, Всч. о. Евген Бербець (випускник семінарії св. Софії в Бавнд Брук, США) відправив урочисто Літургію, після чого Панахиду по Сл. П. Симону Петлюрі — президентові УНР і Головному Отаманові Збройних Сил України, який згинув з руки висланика Москви. Прегарно співав невеличкий хор під умілим керівництвом п. Івана Копійченка. Храм був вщерть заповнений.

Після богослужень відбувся парафіяльний обід у церковній залі.

Колись невеличка заля, з ще меншою сценою, вміщала лише декілько десятків осіб. Та цього разу парафіяни і гості були мило здивовані: заля побільшена, сцена досить простора, побудовані нові приміщення під тим самим дахом, які стають у пригоді в таких випадках. Змінено підлогу у залі, в якій може вміститися зовсім вигідно понад 200 осіб.

Завдяки старанням Всч. о. Евгена зорганізовано молодь, яка вже в цей день дала прекрасний концерт українських танків. Танцювали старші і діти, яких вдало підготував майстер українського фолкльору Михайло Цимбал зі своїм сином інж. Юрком.

Та тут треба згадати про найголовніше. За справу перебудови взялося парафіяльне Сестрицтво під керівництвом голови Марії Богушевської. Довго поглядали чоловіки на давно вже збудовану невеличку домівку, але ніхто не відважувався її побільшити та пристосувати до вимог громади, а особливо до вимог молоді, якої там багато. Сестрицтво вирішило перебудувати домівку, побільшено залю і сцену та прибудовано інші приміщення так необхідні для переведення громадських свят. Вирішено — зроблено. Тепер і чоловіки подивляють роботу Сестрицтва, бо не тільки з його ініціятиви виконано цю роботу, але й за допомогою праці поодиноких сестриць, головним чином голови, пані Марії Богушевської, та її чоловіка п. Валентина Богушевського. Тільки особистим прикладом можна заохотити інших, кому дорога справа громади.

Також треба висловити признання і подяку подружжю Валентинові і Ліді Чайка, які не пошкодували часу і сил для громади в Нітерой.

З приходом постійного о. настоятеля, новосвяченого о. Евгена Бербеця, громада віджила, бо перед цим лише декілько Служб Божих у році збайдужили громаду і молодь майже не приходила до церкви. Тепер о. настоятель уже заповів відкриття школи українознавства, катехізації та вже діє фолкльорна група. Майстер танків п. Михайло Цимбал узявся за організацію молодечого церковного хору, який прилучиться до існуючого та ще більше прикрасить відправи Богослужень у церкві. Голова парафіяльної ради, підприємець Олександер Швець, заповів перебудову храму Святої Тройці — замінити деякі дерев'яні стіни цегляними. Тепер справа за чоловіками, і ми віримо, що вони наслідуватимуть Сестрицтва і воздвигнуть новий храм Божий. Хай Господь Бог їм допоможе!

Степан Плахтин.

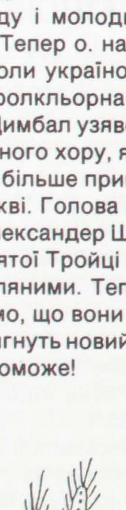

37-МА КОНВОКАЦІЯ КОЛЕҐІЇ СВ. АНДРЕЯ

ВІННІПЕҐ, МАНІТОБА

37-ма конвокація відбулася 22 вересня 1991 р. в будинку Колеґії. Блаженніший Митрополит Василій вручив грамоти архипресвітеру Г. Василіву і нашій заслуженій діячці, довголітній редакторці „Променя" пані Наталії Когуській за їх великий вклад в розбудову Колеґії.

Пані Наталія Когуська була головним доповідачем. В своїй доповіді пані Когуська розповіла про тяжкі початки заснування Колеґії св. Андрея та про свою працю для Колеґії.

Студентам Богословського факультету були видані стипендії, студійні допомоги і книжкові нагороди.

Одною з таких стипендій була стипендія бл. пам'яті Петра і Софії Василишин в сумі 1870.00.

Пані Софія Василишин приїзджала з Едмонтону, щоб власноручно вручити стипендію заслуженому студентові. Таким студентом був Євген Максимюк. Вручаючи стипендію пані Софія Василишин сказала відповідне слово.

СЛОВО ШАНОВНОЇ ПАНІ СОФІЇ ВАСИЛИШИН.

Дорогий Владико Митрополите, Всечесні отці, добродійки, шановні присутні!

Сьогодні для мене приємний день. Приємний з двох причин. Перш за все тому, що вручаю стипендію абсольвентові, який заслужив на неї своїми високими досягненнями в науці. Стипендія Софії і Петра Василишин ставить високі вимоги, і я ґратулюю тебе, Євгене, за твій успіх.

Подруге, радість в душі тому, що наша церква здобула кандидата на ще одного священика, який своєю працею скріпить науку Православної Віри серед членів нашої церкви та зуміє виховати молоде покоління в дусі вірности українському народові.

Ще треба підкреслити два чинники, які забезпечили успіх Євгенові. Це його родичі Мама Максимюк та бл. п. його батько Максимюк, які зуміли дати добре виховання синові. Другим дуже важливим чинником є Колеґії св. Андрея, яка своїм професійним вихованням і наукою довершила його високий рівень свідомости.

Бажаю тобі, Євгене, від себе і від Союзу Українок Канади, як і від всього самостійницького руху успіхів у твоїй праці на твоєму життєвому шляху.

Софія Василишин
20-го вересня 1991 р.

КВІТИ НЕЗАБУТНІМ

Як нев'янучий вінок на свіжу могилу дорогої членки **Анни Цибак** відділ Союзу Українок Канади при Катедрі св. Івана в Едмонтоні жертвує $25.00 на журнал „Промінь".

Вічна їй пам'ять!

Марія Прокопів
кореспонд. секретарка.

На свіжу могилу бл. п. **Михайла Гомоли** (упокоївся 7-го червня 1991 р. в Ванкувері) складаємо пожертву на журнал „Промінь" $40.00 в його пам'ять!

Родині покійного висловлюємо щирі співчуття, а душу спочилого Михайла нехай Господь Бог прийме в оселях праведних!

Гафія Янішевська
Володимир і Іванна Дженис

В першу річницю упокоєння світлої пам'яті **протоієрея Василя Бойчука** (відійшов у Вічність 17-го серпня 1990 р. в Едмонтоні), як „Нев'янучий вінок" дарую на журнал „Промінь" $25.00.

Вічна йому пам'ять!

Йоанна Михайленко
Едмонтон, Альберта.

Замість квітів на свіжу могилу **добродійки Апонюк** дарую $10.00 на журнал „Промінь".

Михаліна Козар
Етелберт, Ман.

У світлу пам'ять дорогого мужа, батька і дідуся **Григорія Гонця,** який відійшов у вічність 24-го червня 1982 року, даруємо $20.00 на журнал „Промінь" замість квітів на могилу покійного.

Дружина Анастасія
діти і внуки.
Давфин, Ман.

На свіжу могилу довголітньої членки **Марії Ґронської** Жіноче Товариство при „Просвіті" в Вест Форт Вільямс жертвує $25.00 на журнал „Промінь" в її пам'ять. Засмученій родині висловлюємо найщиріші співчуття, а покійній нехай буде „Вічна Пам'ять!"

Павліна Ґомбола
голова.

БЛ. П. НАДІЯ ОМЕЛЬЧЕНКО

Дня, 24-го червня 1991 р. з болем у серці ми прощали маму на Вічний спочинок бл. п. **Надію Омельченко** з роду Парфенюк.

Напередодні дня народження і 80-го року життя прийшлось положити терновий вінок в незабутню пам'ять про нашу дорогу і любу маму, даруємо $33.00 на журнал „Промінь", як „нев'янучий вінок" на могилу покійної.

Дочка Зіна і муж Віктор Новак.

У світлу і незабутню пам'ять нашої бабусі бл. п. **Надії Омельченко,** яка упокоїлась 24-го червня в м. Гамільтон, Онт., даруємо $50.00 на журнал „Промінь", як китицю квітів на могилу покійної.

Леся, Володимир, Наталка
і Стефан Коробайко
Галина, Іван і Джанатон Саґі.

У незабутню пам'ять дорогого мужа, батька, дідуся і прадідуся бл. п. **Данила Пронюка** (відійшов у Вічність 1-го листопада 1989 року) і в незабутню пам'ять моєї дорогої доні бл. п. **Діяни Фик,** яка упокоїлась 27-го липня 1990 року, дарую $50.00 на журнал „Промінь", як нев'янучий вінок в їхню пам'ять.

Анна Пронюк
Едмонтон.

На свіжу могилу бл. п. **Дори Яцюк,** членкині відділу СУК ім. Лесі Українки в Давфин, Ман., яка упокоїлась 7-го вересня 1991 року на 75-му році життя, даруємо $10.00 на журнал „Промінь".

Родині покійної висловлюємо співчуття.

Марія Білоус
реф. „Променя".

В десяту річницю відходу у Вічність нашої дорогої мами **Катерини Кулик** (упокоїлась в грудні 1981 р.) даруємо на журнал „Промінь" $50.00 у її світлу пам'ять.

Мілько і Олена Клемецькі
та внуки.
Роблін, Ман.

Замість квітів на могилу мого дорогого мужа бл. п. **Василя Матійовського,** який відійшов у Вічність 21-го листопада 1977 р., даруємо $15.00 на журнал „Промінь" у його пам'ять.

Дружина Анна з родиною
Овкбирн, Ман.

В річницю упокоєння наших дорогих родичів: тата — **Андрія Никифорука,** котрий відійшов у Вічність 31-го жовтня 1990 р., і мами — **Василини** (упокоїлась 19-го листопада 1979 року) замість квітів на їхні могили даруємо $50.00 на журнал „Промінь" в їх Світлу пам'ять.

Діти.
Саскатун, Саск. Марія Сохацька

Надія Боднар

ВИШИВКА

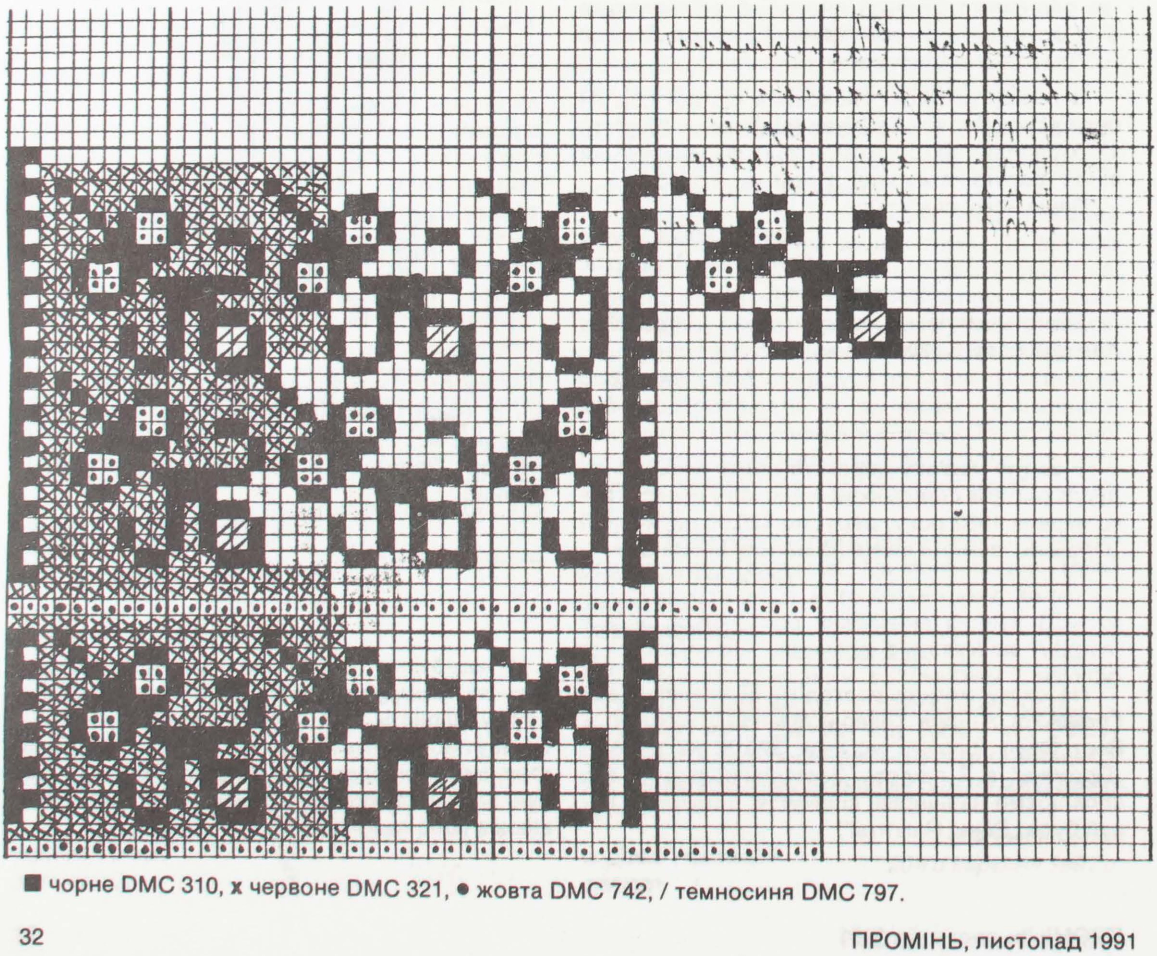

■ чорне DMC 310, **x** червоне DMC 321, ● жовта DMC 742, / темносиня DMC 797.

PROMIN PRESS FUND

Our sincere thanks to the following subscribers and friends who have sent in donations to the Promin Press Fund. Whenever possible, we have included donations made through Memorial contributions as well. Your continued support is truly appreciated.

U.W.A.C. Maria Markovych Branch, Canora, Sask.	$115.00

John and Annie Petrow (Winnipeg)	70.00
Mr. John Fecycz (Winnipeg)	50.00
Mrs. Anne Proniuk (Edmonton)	50.00
Mrs. Mary Sochaski (Saskatoon)	50.00
Mr. Nick Spivak (Delaware, Ont.)	50.00
U.W.A.C. Lesia Ukrainka Branch, Hamilton	50.00
U.W.A.C. Lesia Ukrainka Branch, Oakburn, Man.	50.00

Mrs. Olga Kuzyk (Amherstburg, Ont.)	25.00
Mrs. Johanna Michalenko (Edmonton)	25.00
U.W.A.C. St. John's Cathedral Branch, Edmonton	25.00
West Fort Prosvita Ladies Auxiliary, Thunder Bay	25.00
Mrs. Paraskeva Dvernechuk (Toronto)	20.00
Mrs. Anastasia Honcha and family, (Dauphin, Man.)	20.00
Walter and Joan Janis (Edmonton)	20.00
Mrs. Hafia Janishewski (Edmonton)	20.00
Mrs. Mary Worobets (Duncan, B.C.)	20.00

Dobr. Lydia Hluhaniuk (Weston, B.C.)	10.00
Mrs. Effie Hudyma (Sherwood Park, Alta.)	10.00
Mrs. Halia Zakorujko (Vancouver)	10.00
Mrs. Mary Kipen (Barry's Bay, Ont.)	6.00
Miss J. Puszkar (Ville D'Anjou, Que.)	5.00
Mrs. Mary Werewka (Taber, Alta.)	5.00
Dobr. Pearl Blazuk (Vernon, B.C.)	3.00
Mrs. L. Dragan-Sidorenko (Montreal)	3.00
Mrs. H. Holowko (Surrey, B.C.)	3.00
Mr. Michael Hryciuk (Surrey, B.C.)	3.00
Mrs. A. Lencko (Montreal)	3.00
Mrs. A. Okos (Summerland, B.C.)	3.00
Mrs. T. Sydorenko (Montreal, Que.)	3.00

The above is a list of donations received and processed by October 11, 1991. The next listing will include those processed by **November 12, 1991.**

QUESTIONS ABOUT THE FUTURE OF CANADA?

For more information about the federal government's proposals for constitutional reform, call toll-free:

1-800-561-1188

Deaf or hearing impaired call: **1-800-567-1992** *(TTY/TDD)*

Canada

Shaping Canada's Future Together

P D13 OCT 91
HAWRYSH MRS K
13703 BUENA VISTA RD
EDMONTON ALTA
T5R 5R5

ВИДАННЯ, ЯКІ МОЖНА НАБУТИ В ЦЕНТРАЛІ СОЮЗУ УКРАЇНОК КАНАДИ

В САСКАТУНІ, САСК.

РЕЛІГІЙНІ	**ЦІНА**
СВЯТА ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ, Прот. д-р І. Стус (FEAST DAYS OF THE ORTHODOX CHURCH) Bilingual	5.00

ІСТОРИЧНІ

ЧВЕРТЬ СТОЛІТТЯ (м'ягка обкладинка)	1.00
ПІВСТОЛІТТЯ НА ГРОМАДСЬКІЙ НИВІ, Н. Когуська (**A HALF-CENTYRY OF SERVICE TO THE COMMUNITY)** Bilingual	**20.00**
НАРИСИ З УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ — 3 томи, С. Стечишин, С. Яременко, В. Ревуцький, І. Кейван (**ESSAYS FROM THE UKRAINIAN CULTURE)** Bilingual	**10.00**
UKRAINIAN CANADIANA (English only)	10.00

ЛІТЕРАТУРА

НА ПОШАНУ ЛЕСІ УКРАЇНКИ	5.00

МИСТЕЦТВО

UKRAINIAN EMBROIDERY DESIGNS AND STITCHES (English only)	8.00
UKRAINIAN EMBROIDERY DESIGNS AND STITCHES (Sheets)	3.00
SPECIMEN EMBROIDERIES OF THE PEASANT HOME INDUSTRY IN BUKOVINIAN (Bilingual)	30.00
UKRAINIAN DAUGHTERS COOK BOOK Regina UWAC	12.00

ПРОГРАМИ

НА КРИЛАХ ПІСЕНЬ, ПІСНІ З НОТАМИ, слова Л. Українки	5.00
ЗБІРНИК МАТЕРІЯЛІВ НА 100-РІЧЧЯ З ДНЯ НАРОДЖЕННЯ Л. УКРАЇНКИ	10.00

ДИТЯЧА ЛІТЕРАТУРА

П'ЄСИ ДЛЯ ДІТЕЙ І МОЛОДІ	1.00
ДИВИСЬ-СЛУХАЙ-ГОВОРИ С. Василишин Кн. 1, 2, 3	5.00
ЗБІРНИК ДЛЯ ДІТЕЙ, А. Данилович	5.00
РЕЛІГІЙНІ ПІСНІ ДЛЯ ДІТЕЙ І МОЛОДІ, П. Пауш	1.00
ДУХОВНІ ПІСНІ	4.00

PROMOTIONAL SUPPLIES

ПОРТРЕТИ Л. УКРАЇНКИ, О. КОБИЛЯНСЬКОЇ	each 1.00
ПРАПОРИ З ІМ'ЯМ ВІДДІЛУ НА СТРІЧЦІ	35.00
ГРАМОТИ: 25-літ, Почесні, бланки грамот- можна висувати роки	1.75, 2.75, 3.00
SMOLOSKYPS	10.00
SPOONS WITH SMOLOSKYP	5.00
HASTI NOTES AND ENVELOPS WITH SMOLOSKYP INSIGNIA	Doz. 3.00
PLACE CARDS WITH SMOLOSKYP INSIGNIA	50 cards 10.00
SERVIETTES WITH SMOLOSKYP INSIGNIA	18 штук і Tax 2.75
POST CARDS: St. Volodymyr, St. Olha, St. Volodymyr and St. Olha	each 0.50
VIDEO CASETTE: V.C.R. 100th ANNIVERSARY UKRAINIAN WOMEN'S MOVEMENT Part I English only	20.00